

THINK BIG.

THE WORLD
UNIVERSITY
RANKINGS
2022 TOP 800

ΕΝΑΡΞΗ ΝΕΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ: 26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2022

Λεωφ. Μακεδονίτισσας 46, CY-2417, Τ.Θ. 24005, CY-1700, Λευκωσία
Τηλ. (κεντρικό): 22841500
Τηλ. (εγγραφές): 22841528
E-mail: admissions@unic.ac.cy
unic.ac.cy

 [UniversityofNicosia](https://www.facebook.com/UniversityofNicosia) [UNIC_GR](https://twitter.com/UNIC_GR) [universityofnicosia](https://www.instagram.com/universityofnicosia) [UniversityNicosia](https://www.youtube.com/UniversityNicosia)

UNIVERSITY *of*
NICOSIA

TO: ALL WOMEN & GIRLS

Join the Journey

in Engineering & Technology

Για το νέο ακαδημαϊκό έτος, το Πανεπιστήμιο Frederick, ως μέρος της μακροπρόθεσμης εκστρατείας του* για διαφώτιση των κοριτσιών για τις προοπτικές των τομέων της τεχνολογίας και της μηχανικής, **προσφέρει υποτροφίες ύψους 50%** ποσοστό το οποίο μπορεί να διατηρηθεί για τη διάρκεια των σπουδών, σε ΟΛΑ τα κορίτσια που θα επιλέξουν να σπουδάσουν:

- Computer Science
- Computer Engineering
- Mechanical Engineering
- Automotive Engineering
- Electrical Engineering
- Civil Engineering
- Architectural Engineering
- Architecture

Τα επαγγέλματα στους **τομείς της Τεχνολογίας και της Μηχανικής** παρουσιάζουν τη **μεγαλύτερη ανάπτυξη παγκόσμια** και εξαιρετικές προοπτικές απασχόλησης με ελκυστικά πακέτα απολαβών. Παρόλα αυτά, η συμμετοχή των γυναικών είναι πολύ χαμηλή.

Η υποεκπροσώπηση των γυναικών σε αυτούς τους τομείς θα αυξήσει το μισθολογικό χάσμα μεταξύ ανδρών και γυναικών ακόμα περισσότερο. **Η ίση εκπροσώπηση** των αγοριών και των κοριτσιών στους τομείς αυτούς θα μας οδηγήσει σε έναν **πιο δίκαιο, πιο ανθεκτικό και πιο βιώσιμο κόσμο**.

*Η εκστρατεία τελεί υπό την αιγίδα της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων, κας Ιωσηφίνας Αντωνίου.

FREDERICK UNIVERSITY

ΜΑΘΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΤΟΥΣ:
Γραφείο Εισδοχής Λευκωσία 22394394 / Γραφείο Εισδοχής Λεμεσός 25730975 www.frederick.ac.cy/women-in-STEM

Τα κεφάλαια που θα αντλήσει η Εκκλησία της Αγγλίας σχεδιάζει να διατεθούν για κοινωνικά προγράμματα και για περιβαλλοντικά σχέδια.

Εκδοση ομολογιακού δανείου ετοιμάζει η Εκκλησία της Αγγλίας

Για πρώτη φορά στην ιστορία της, η Εκκλησία της Αγγλίας εκδίδει ομόλογα και δανείζεται από την αγορά χρέους. Πρόκειται για ασυνήθη τακτική για έναν θρησκευτικό θεσμό να εκδίδει χρέος, αλλά η Εκκλησία της Αγγλίας έχει αναπτύξει μεγάλη επενδυτική δραστηριότητα ιδιαίτερος στη σφαίρα των κοινωνικά υπεύθυνων επενδύσεων. Οι επιτροπές της Εκκλησίας της Αγγλίας διαχειρίζονται για λογαριασμό της Εκκλησίας επενδυτικό χαρτοφυλάκιο ύψους 10 δισ. στερλινών, ποσό αντίστοιχο των 12,1 δισ. δολαρίων. Άλλοι

για πράσινα κτίρια αλλά και για προγράμματα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Σύμφωνα με πηγές προσκειμένες στους επιτρόπους, που ζήτησαν όμως να διατηρήσουν την ανωνυμία τους, τα κεφάλαια που θα αντλήσει με αυτόν τον τρόπο η Εκκλησία της Αγγλίας θα διατεθούν για κοινωνικά προγράμματα και για περιβαλλοντικά σχέδια. Εκπρόσωποι της Εκκλησίας είχαν άλλωστε χθες επαφές με τους επενδυτές για να απομακρύνουν το ενδιαφέρον της αγοράς. Οι ίδιες πηγές που μίλησαν στο Bloomberg ανέφεραν την εικονική, με ψηφιακά μέσα, συνάντηση με τους επενδυτές που διοργάνωσαν χθες οι Bank of America Corp, JPMorgan Chase & Co και Morgan Stanley.

Οι επιτροπές της Εκκλησίας διαχειρίζονται επενδυτικό χαρτοφυλάκιο ύψους \$12,1 δισ.

επενδυτικοί βραχιόνες της Εκκλησίας της Αγγλίας έχουν άλλωστε εκδώσει χρέος στο παρελθόν, όπως για παράδειγμα το Συμβούλιο των Συντάξεων της Εκκλησίας, που έχει εκδώσει δύο ομόλογα συνολικής αξίας 159 εκατ. στερλινών. Σύμφωνα με το πλαίσιο χρηματοδότησης βιώσιμων προγραμμάτων της Εκκλησίας, τα έσοδα από αυτές τις εκδόσεις θα χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση πράσινων και κοινωνικών προγραμμάτων, όπως για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, για μέσα μεταφοράς με καθαρή ενέργεια,

BLOOMBERG

Εμπορικό έλλειμμα στη Γερμανία για πρώτη φορά από το 1991

Έφτασε τον Μάιο το 1 δισεκατομμύριο ευρώ – Αρνητικός ο αντίκτυπος στην ανάπτυξη

Εμπορικό έλλειμμα για πρώτη φορά ύστερα από 30 και πλέον χρόνια σημείωσε τον Μάιο η Γερμανία, καθώς οι γερμανικές εταιρείες κατέβαλαν αυξημένο κόστος για τις εισαγωγές τους, ενώ μειώθηκε η ζήτηση για τα προϊόντα τους εν μέσω διαφαινόμενης παγκόσμιας ύφεσης. Ο λόγος για έλλειμμα ύψους ενός δισ. ευρώ, αντίστοιχο του οποίου δεν έχει καταγράψει από το 1991, καθώς οι πωλήσεις της σε άλλες χώρες μειώθηκαν τον περασμένο μήνα κατά 0,5%, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 2,7% υπερβαίνοντας τις προβλέψεις των οικονομολόγων.

Σχολιάζοντας την απροσδόκητη εξέλιξη, ο Ολιβερ Ρακάου, οικονομολόγος της Oxford Economics στη Φρανκφούρτη, τόνισε πως «δεν είναι τόσο παράξενο ότι μειώθηκαν οι εξαγωγές στο σημερινό περιβάλλον, αλλά το θέμα είναι οι εισαγωγές και συγκεκριμένα οι τιμές τους». Πράγματι οι τιμές των εισαγωγών ενέργειας, τροφίμων και εξαρτημάτων που χρησιμοποιούν οι βιομηχανίες αυξήθηκαν κατά περισσότερο από 30% τον Μάιο σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Σε ό,τι αφορά, αντιθέτως, τις τιμές όσον εξάγει η Γερμανία, σημείωσαν περίπου τη μισή αύξηση από εκείνη των εισαγωγών. Όπως τονίζουν οικονομικοί αναλυτές, τα στοιχεία κάνουν λιγότερο εντύπωση όταν εκτιμηθούν με την προσαρμογή στον πληθωρισμό. Θα έχουν, πάντως, αρνητικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη της γερμανικής οικονομίας που ήδη αντιμετωπίζει τον κίνδυνο της ύφεσης,

Οι πωλήσεις της σε άλλες χώρες μειώθηκαν τον περασμένο μήνα κατά 0,5%, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 2,7%.

πρωταρχικά εξαιτίας του κινδύνου να μείνει χωρίς φυσικό αέριο και να αναστείλει τη λειτουργία των βιομηχανιών της.

Η εξέλιξη σκιαγραφεί, άλλωστε, το βάθος των ανατροπών που έχει προκαλέσει ο συνδυασμός της πανδημίας και του πολέμου στην Ουκρανία, καθώς η Γερμανία αποτελεί επί δεκαετίες την παγκόσμια πρωταθλήτρια στα εμπορικά πλεονάσματα. Επικρίθηκε αμέτρητες φορές στη διάρκεια της κρίσης χρέους της Ευρωζώνης για αυτά τα πλεονάσματα, που αποτελούν την άλλη όψη των ελλειμμάτων του Νότιου. Έχει επανειλημμένως επικριθεί ιδιαίτερα από το ΔΝΤ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

Τα εμπορικά πλεονάσματα της Γερμανίας βρίσκονται σε φθίνουσα πορεία την τελευταία πενταετία. Το περασμένο έτος το εμπορικό της πλεόνασμα ήταν 173,3 δισ. ευρώ καταγράφοντας αισθητή μείωση από τα 180,4 δισ. ευρώ του 2020.

άλλους διεθνείς οργανισμούς, αλλά ακόμη και από την αμερικανική κυβέρνηση για την επίμονη άρνησή της να επενδύσει τα συνθήματα δυσθεώρητα εμπορικά πλεονάσματά της. Οι εν λόγω διεθνείς οργανισμοί έχουν επανειλημμένως συστήσει στο Βερολίνο να επενδύσει από τα πλεονάσματα σε έργα υποδομής προκειμένου να εκσυγχρονίσει τις απραξιακές υποδομές της χώρας, να τονώσει την εγχώρια ζήτηση, αλλά και για να αμβλύνει αυτές τις ανισορροπίες στην παγκόσμια οικονομία. Ακόμη και η Ένωση Γερμανικών Βιομηχανιών έχει συνταχθεί επανειλημμένως με οικονομολόγους και πολιτικούς και έχει

υποστηρίξει πως η ατμομηχανή της ευρωπαϊκής οικονομίας πρέπει να εκμεταλλευτεί τη δυνατότητα της να δανείζεται με αρνητικά επιτόκια και να επενδύσει τα πλεονάσματά της στον εκσυγχρονισμό των υποδομών της.

Σημειώτέον πάντως πως τα εμπορικά πλεονάσματα της Γερμανίας βρίσκονταν σε φθίνουσα πορεία την τελευταία πενταετία. Το περασμένο έτος το εμπορικό της πλεόνασμα ήταν 173,3 δισ. ευρώ καταγράφοντας αισθητή μείωση από τα 180,4 δισ. ευρώ του 2020. Η κατ' εσχάτη εξαγωγική οικονομία της Γερμανίας έχει πραγματικά μεγάλη εξάρτηση από τις ε-

ξαγωγές για την ανάπτυξη της. Εξάγει κατά κύριο λόγο προϊόντα βαριών βιομηχανιών, από αυτοκίνητα και χημικά προϊόντα μέχρι μηχανολογικό εξοπλισμό κάθε είδους.

Ανεξάρτητα και από τη μείωση της εξωτερικής ζήτησης, η βιομηχανική παραγωγή στη Γερμανία έχει πληγεί εξαιτίας των ελλείψεων πρώτων υλών και καθοριστικών εξαρτημάτων, όπως οι επεξεργαστές, συνεπακόλουθο της πανδημίας, που ανάγκασε επανειλημμένως σε διακοπή λειτουργίας μονάδες εμβληματικών γερμανικών βιομηχανιών.

BLOOMBERG, REUTERS

Οι παραγγελίες για εγχώρια κατανάλωση μειώθηκαν το δεύτερο τρίμηνο σε σύγκριση με το πρώτο, ενώ το μεγαλύτερο πλήγμα έχουν δεχθεί οι τομείς της κλωστοϋφαντουργίας και των χημικών.

Τα σκληρά lockdowns λόγω κορωνοϊού στην Κίνα έπληξαν την οικονομική ανάπτυξη

Η κινεζική οικονομία πληρώνει βαρύ τίμημα για την πολιτική της μηδενικής ανοχής στον κορωνοϊό που έχει εφαρμόσει το Πεκίνο επιδιώκοντας να μηδενίσει τα κρούσματα και να εξαφανίσει την πανδημία από τη χώρα. Οι κινεζικές επιχειρήσεις σε όλο το φάσμα της οικονομίας, από τον τομέα των υπηρεσιών μέχρι τη μεταποίηση, κατέγραψαν επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας το β' τρίμηνο. Είχε προηγηθεί η αύξηση 4,8% που σημείωσε το κινεζικό ΑΕΠ το α' τρίμηνο σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Είναι σαφές πως τα απογοητευτικά στοιχεία αναγκάζουν τις επιπτώσεις των σκληρών lockdowns που επέβαλε η κινεζική ηγεσία σε ορισμένα από τα πιο νευραλικά εμπορικά κέντρα της χώρας. Ανάμεσά τους η Σαγκάη, από τα εμπορικότερα και πιο επιχειρηματικά λιμάνια στον κόσμο, ο κόμβος της υψηλής τεχνολογίας και των νεοφυών, η πόλη Σεντζέν, αλλά και το ίδιο το Πεκίνο.

Η εικόνα προκύπτει από το λεγό-

Οι κινεζικές επιχειρήσεις σε όλο το φάσμα της οικονομίας, από τον τομέα των υπηρεσιών μέχρι τη μεταποίηση, κατέγραψαν επιβράδυνση.

μενο Μπεζ Βιβλίου της Κίνας, μια έρευνα που διεξήχθη μεταξύ κινεζικών επιχειρήσεων και ύστερα από 4.300 συνημιθέτες στα τέλη Απριλίου αλλά και το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαΐου. Μολοντί τα περισσότερα lockdowns χαλάρωσαν τον Μάιο, τα στοιχεία του Ιουνίου δεν κατατείνουν στην ανάκαμψη που θα περιμέναμε οι περισσότεροι οικονομικοί αναλυτές. Αντιθέτως, φαίνεται πολύ περιορισμένος ο ευεργετικός αντίκτυπος από τα μέτρα στήριξης που προώθησε η κινεζική ηγεσία. Τον Μάιο κατεγράφη, πάντως, αύξηση 16,9% των εξαγωγών

της Κίνας, ενώ στα τέλη Μαΐου ο πρωθυπουργός Λι Κετσιάνγκ κάλεσε τους αξιωματούχους να «εργαστούν σκληρά» για να διασφαλίσουν πως το β' τρίμηνο θα υπάρξει ανάπτυξη και πτώση της ανεργίας. Σύμφωνα, πάντα, με την έρευνα του Μπεζ Βιβλίου για την Κίνα, ανάμεσα στο α' και στο β' τρίμηνο μειώθηκαν οι προσλήψεις σε όλους τους τομείς της μεταποίησης, εξαιρουμένων μόνον του κλάδου των τροφίμων και των ποτών. Σύμφωνα με τους αναλυτές που εκπόνησαν την έρευνα και συνέταξαν τα πορίσματα, «οι κατασκευαστικές και οι μεταφορικές δεν αναφέρονται σε νέα προϊόντα αλλά δηλώνουν πως έχουν περιορίσει τις επενδύσεις τους και τα νέα σχέδιά τους». Ο λόγος είναι προφανώς το πλήγμα που κατάφερε στην κινεζική οικονομία η πολιτική των σκληρών lockdowns, καθώς οδήγησε σε τεράστιο όγκο προϊόντων που δεν πουλήθηκαν, με μόνη εξαίρεση τα αυτοκίνητα. Οι παραγγελίες για εγχώρια κατανάλωση μειώθηκαν το β' τρίμηνο σε σύγκριση με το α', ενώ

το μεγαλύτερο πλήγμα έχουν δεχθεί οι τομείς της κλωστοϋφαντουργίας και των χημικών. Ο μόνος τομέας που πήγε πολύ καλά στην εγχώρια αγορά της Κίνας ήταν αυτός της τεχνολογίας της πληροφορίας και των ηλεκτρονικών καταναλωτικών προϊόντων, αφού οι παραγγελίες σημείωσαν αύξηση στο α' και στο β' τρίμηνο. Αυξήθηκαν επίσης οι εξαγωγές ηλεκτρονικών ειδών, αυτοκινήτων και επεξεργασμένων τροφίμων και ποτών. Σύμφωνα με τους συντάκτες της έκθεσης, η μεγαλύτερη ανατροπή σημειώθηκε στον τομέα των υπηρεσιών. Αφού παρουσίασε επιταχυνόμενη ανάπτυξη το α' τρίμηνο, στη συνέχεια οι επιχειρήσεις του κλάδου κατέγραψαν πτώση εσόδων, όγκου πωλήσεων, κεφαλαιουχικών επενδύσεων και κερδών. Σε όλη την επικράτεια της Κίνας σημειώσαν βελτίωση σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους μόνον οι τομείς των ακινήτων και ο κόμβος της μεταποίησης, η πόλη Γκουανγκντόνγκ.

REUTERS, CNBC

Μοναδικό οικοσύστημα υπηρεσιών αποκλειστικά για e-shops!

Για περισσότερες πληροφορίες σαρώστε τον κωδικό QR.

G.P. VASSILOPOULOS GROUP

Η ΕΞΟΔΟΣ

Μαρτυρίες από τις επαρχίες του Μεσόγειου Πόντου

Ο 6ος τόμος
την ΚΥΡΙΑΚΗ

10/7

Μια πολύτομη
έκδοση του Κέντρου
Μικρασιατικών
Σπουδών

1922
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ Ν Η Μ Η Σ
2022

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Λείπουν 200.000 εργαζόμενοι στις κατασκευές

Από ανειδίκευτους, χειριστές και μηχανικούς

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

«Εάν έρθει ένας μηχανικός και μου ζητήσει δουλειά αυτή τη στιγμή θα του βρω σε μία ημέρα. Αυτό δεν συνέβαινε πριν από μερικά χρόνια, αλλά σήμερα συμβαίνει κατά κόρον». Με τη φράση αυτή ο πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός περιέγραφε πρόσφατα μια από τις σημαντικές προκλήσεις που καλείται να διαχειριστεί τα επόμενα χρόνια ο κατασκευαστικός κλάδος, την έλλειψη προσωπικού σε μια περίοδο κατά την οποία έχει γιγαντωθεί ο όγκος των προς εκτέλεση έργων. Ο κ. Στασινός αναφέρθηκε στο εν λόγω ζήτημα, στο πλαίσιο συζήτησης κατά τη διάρκεια του 5ου συνεδρίου Υποδομών και Μεταφορών ΙΤΣ 2022.

Σήμερα, το κατασκευαστικό ανεκτέλεστο υπόλοιπο των πέντε εταιρειών της ανώτατης τάξης, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, Ελλάκτωρ, Μυτιληναίος, Αβαξ και Intrakat προσεγγίζει τα 10 δισ. ευρώ (μαζί με τις προς υπογραφή συμβάσεις), έχοντας υπερδιπλασιαστεί σε σχέση με το 2019. Παράλληλα, το μέγεθος αυτό αναμένεται να προσεγγίσει τα 15 δισ. ευρώ μέχρι το τέλος του 2023, καθώς αναμένεται να προχωρήσουν κι άλλοι διαγωνισμοί έργων ΣΔΙΤ, σιδηροδρομικά και συμβάσεις παραχώρησης. Επί της ουσίας, οι κατασκευές επιστρέφουν στο σημείο που βρίσκονταν στα μέσα της δεκαετίας του 2000, τη στιγμή που σήμερα στον κλάδο απασχολούνται 200.000 άνθρωποι λιγότεροι από τότε.

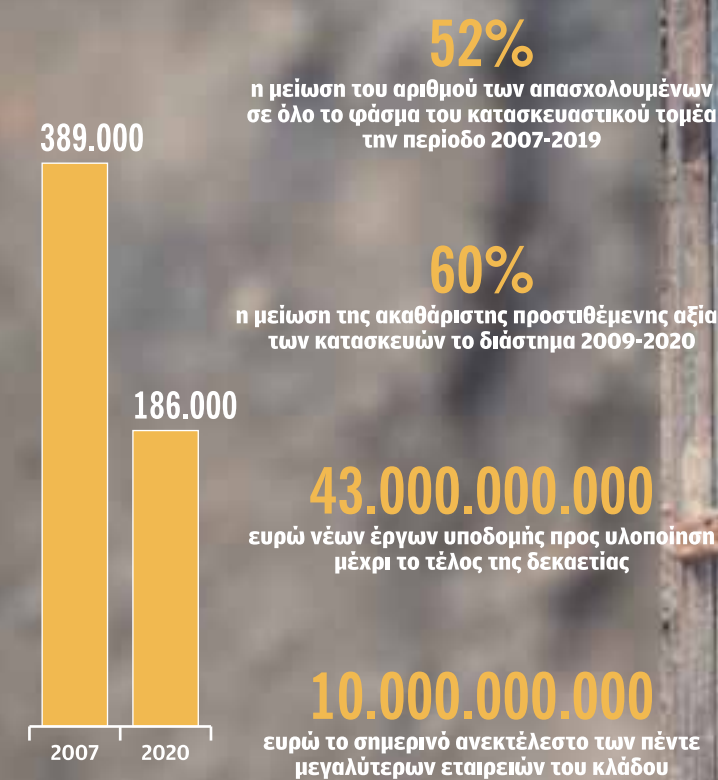
Σύμφωνα με τον Αλέξανδρο Μιχαηλίδη, ενταταμένο σύμβουλο της ΤΕΡΝΑ, του ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, «η οικονομική κρίση και η καταρράκωση της κατασκευαστικής δραστηριότητας είχαν δύο πολύ σημαντικές επιπτώσεις: αφενός ένα διόλου ευκαταφρόνητο μέρος του ανθρώπινου δυναμικού έφυγε στο εξωτερικό

Ο κλάδος επιστρέφει στο σημείο όπου βρισκόταν τη χρυσή περίοδο της δεκαετίας του 2000.

και αφετέρου οι άνθρωποι που έμειναν εδώ στερήθηκαν εμπειρίας μεγάλων έργων, δηλαδή της ανεκτίμητης γνώσης που αποκτά κανείς στο πεδίο εκτελώντας απαιτητικά έργα υποδομών. Αρα έχουμε να αντιμετωπίσουμε άμεσα δύο θέματα: από τη μια το πώς θα επιστρέψει το τεχνικό προσωπικό στην Ελλάδα—και δεν αναφερόμαι μόνο στο επιστημονικό—ειδικά όταν πολύ μεγάλα έργα και με υψηλότερους πόρους εκτελούνται αυτή τη στιγμή σε σχεδόν όλες τις χώρες της Ευρώπης... Από την άλλη, πώς θα εκπαιδύσουμε πρακτικά τους ανθρώπους που έμειναν στη χώρα, αλλά στερήθηκαν τεχνογνωσίας λόγω απουσίας μεγάλων έργων;», τονίζει ο κ. Μιχαηλίδης.

Στελέχη του ομίλου αναφέρουν στην «Κ» ότι πράγματι υπάρχει έλλειμμα εκατοντάδων χιλιάδων ειδικοτήτων, από χειριστές μηχανημάτων μέχρι μηχανικούς. Εκτιμούν δε ότι θα επικρατήσει μεγάλος ανταγωνισμός μεταξύ των εταιρειών, προκειμένου να προσελκύσουν και να κρατήσουν ανθρώπους, τη στιγμή που και το γχείρημα της εισαγωγής στελεχών από το εξωτερικό (π.χ. η Κύπρος θα μπορούσε να είναι μια σημαντική «δεξαμενή» εμπειρών μηχανικών), είναι ιδιαίτερα δύσκολο, καθώς το επάγγελμα του μηχανικού είναι «κλειστό» και δεν είναι εφικτή η εξασφάλιση άδειας εξάσκησης επαγγέλματος στην Ελλάδα. Η ΤΕΡΝΑ προχωράει συνεχώς σε προσλήψεις καταρτισμένων τεχνιτών και μηχανικών, καθώς εντός των επόμενων μηνών θα υπογράψει νέες συμβάσεις

Οι αριθμοί που περιγράφουν το επερχόμενο έλλειμμα προσωπικού στις κατασκευές

(π.χ. καζίνο στο Ελληνικό, Εγνατία Οδός), που θα εκτινάξουν το ανεκτέλεστο υπόλοιπο έργων της σε επίπεδο άνω των 5 δισ. ευρώ.

Αντίστοιχα, σε κινήσεις προετοιμασίας για την επερχόμενη «άνοιξη» του κατασκευαστικού κλάδου προχωρούν και οι άλλες εταιρείες του κλάδου. Όπως τονίζουν αρμόδια στελέχη, «κατά τη διάρκεια του 2021 η Ακτωρ είχε πολύ μεγαλύτερη δομή, δηλαδή εργατοτεχνίτες, μηχανικούς και μηχανήματα, σε σχέση με τα έργα που εκτέλεσε. Παρ' όλα αυτά, επιλέξαμε να διατηρήσουμε τους ανθρώπους αυτούς ως στρατηγική επιλογή, καθώς αναμέναμε την ανάληψη σημαντικού όγκου νέων έργων, κάτι που έχει συμβεί πλέον. Αυτό σημαίνει ότι σήμερα μπορούμε να εγκαταστή-

σουμε εργοτάξια, όπου είναι απαραίτητο, χωρίς χρονοτριβές και καθυστερήσεις, καθώς διαθέτουμε την απαιτούμενη υποδομή». Παρ' όλα αυτά, η εταιρεία συνεχίζει τις προσλήψεις, καθώς είναι σαφές ότι οι ανάγκες θα συνεχίσουν να μεγαλώνουν.

Σε σχετική μελέτη της η Alpha Bank σημειώνει ότι κατά την περίοδο 2009-2020 ο κατασκευαστικός κλάδος στην Ελλάδα απώλεσε το 60% της προστιθέμενης αξίας του (και 84% από το 2006 έως το 2017), ενώ το ΑΕΠ της χώρας μειώθηκε σωρευτικά κατά 27% την ίδια περίοδο. Το 2019 οι απασχολούμενοι στον τομέα των έργων πολιτικού μηχανικού δεν ξεπερνούσαν τους 24.800, ενώ επιπλέον 75.000 ασχολούνταν ως εξειδικευμένοι τεχνίτες (π.χ. ηλεκτρο-

λόγοι, υδραυλικοί, εγκαταστάτες, πλακάδες, ελαιοχρωματιστές κτλ.) και σε τομείς όπως η προετοιμασία εργοταξίων, ή οι κατεδαφίσεις.

Σύμφωνα με την Alpha Bank, ο συνολικός αριθμός των απασχολούμενων στις κατασκευές και την οικοδομική διαμορφώθηκε σε 186.000 στο τέλος του 2021, όταν το 2007 το αντίστοιχο μέγεθος προσέγγισε τις 389.000 εργαζομένους. Αντίστοιχα, το 2019, στις κατασκευές λειτουργούσαν πάνω από 61.000 επιχειρήσεις, αριθμός μειωμένος κατά 45% σε σχέση με το 2009. Οι περισσότερες εξ αυτών (65%) δραστηριοποιούνται στον τομέα των εξειδικευμένων κατασκευών, το 27% είναι οικοδομικές επιχειρήσεις και μόλις 8% δραστηριοποιείται στον κλάδο των έργων υποδομής.

118 έργα 43 δισ. ευρώ έως το 2030

Ενδεικτικό του μεγέθους της πρόκλησης για τον κλάδο είναι το γεγονός ότι μέχρι το 2030 έχουν δρομολογηθεί 118 μεγάλα έργα, συνολικού προϋπολογισμού 43 δισ. ευρώ. Εξ αυτών βέβαια, 54 έργα ύψους 13,5 δισ. ευρώ βρίσκονται ακόμα στο αρχικό στάδιο του σχεδιασμού τους. Συνολικά, πάντως, το 58% των έργων αφορά τον τομέα της ενέργειας, το 34% είναι σιδηροδρομικά και οδικά, το 4% αφορά λιμάνια και αεροδρόμια και ένα ακόμα 4% αφορά έργα διαχείρισης απορριμμάτων. Πρόκειται για μια αισθητή ανάκαμψη σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Την περίοδο 2014-2019 υλοποιήθηκαν μόλις 40 έργα αξίας 8,9 δισ. ευρώ, ενώ το 2019 ο όγκος των έργων που ολοκληρώθηκε δεν ξεπέρασε τα 566 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με στελέχη του κλάδου, είναι προφανές ότι ήδη υπάρχουν ελλείψεις στην αγορά, ιδίως σε εξειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό. Αντιθέτως, υπάρχει μεγαλύτερη αισιοδοξία αναφορικά με την εύρεση ανειδίκευτου προσωπικού, καθώς εκτιμάται ότι οι άνθρωποι που έφυγαν από την Ελλάδα, κυρίως ξένοι, κατά τα προηγούμενα χρόνια της οικονομικής κρίσης, θα επιστρέψουν ξανά. «Ήδη έχει αρχίσει να διαφαίνεται η τάση αυτή της επιστροφής», επισημαίνουν από την Ακτωρ. Αυτό πάντως που τονίζουν στελέχη του κλάδου είναι ότι το πρόβλημα δεν είναι εφικτό να επιλυθεί, παρά μόνο να αμβλυθθούν οι συνέπειές του. Εκτιμούν ότι θα υπάρξουν ζητήματα με την ομαλή υλοποίηση και ολοκλήρωση των έργων στα χρονοδιαγράμματα που έχουν τεθεί. Στο πλαίσιο αυτό, οι εταιρείες θα κληθούν να πραγματοποιήσουν μια ιδιαίτερη «άσκηση» ως προς το ποια έργα θα ξεκινήσουν άμεσα και ποια όχι, όσο αναζητούν το απαιτούμενο προσωπικό. Εν ολίγοις, θα γίνει μια δεδομένη ιεράρχηση, καθώς όπως παραδέχονται δεν μπορούν όλα τα έργα να κατασκευαστούν με την ίδια ένταση και ταχύτητα.

GoGordian
REAL ESTATE

Go
residential

Έντεκα οικιστικά τεμάχια στην Αναβαργό, Πάφος

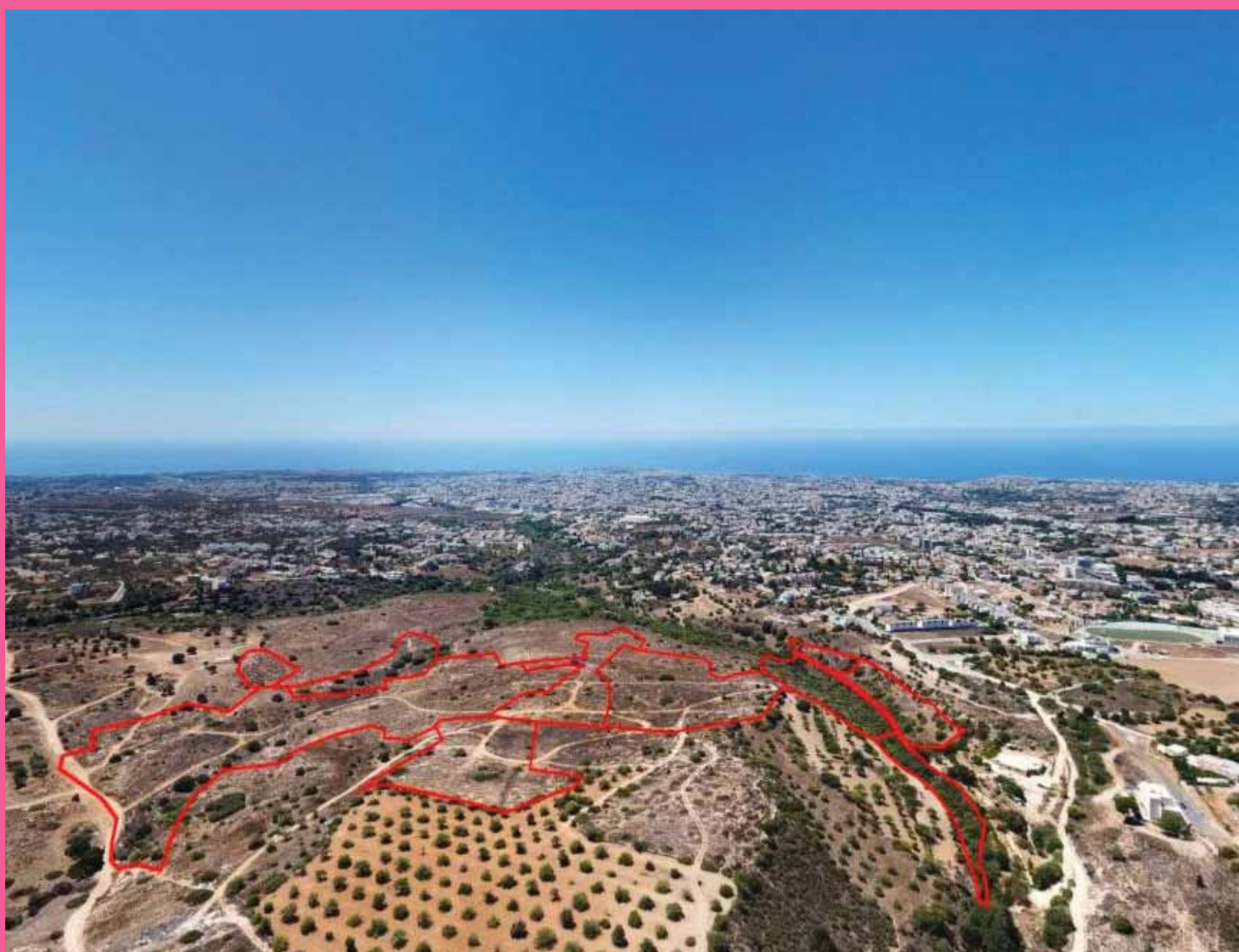
- Προνομακή θέση, 1χλμ. από το Γενικό Νοσοκομείο Πάφου.
- Κατάλληλο για διαχωρισμό οικοπέδων, ανάπτυξη πολυτελών κατοικιών ή κατασκευή κέντρου υγείας.
- Συνολικό εμβαδόν 100.406 τ.μ.
- Συντελεστής δόμησης 40%.
- Προσφέρει εύκολη πρόσβαση σε εμπορικά κέντρα, στην Κάτω Πάφο, στα ανερχόμενα πανεπιστήμια του Λιβάνου και του Τεπάκ, σε όλες τις ανέσεις και στον αυτοκινητόδρομο.

Ref: 7455

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

7777 5656
www.gogordian.com

€2.800.000

Κυριακή
10/7

γαστρονόμος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Burger στο σπίτι

ΩΡΑ ΓΙΑ BBQ

Βάζουμε ψησταριά και ψήνουμε
τα καλύτερα μπέργκερ
της ζωής μας!

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Αρμόδια Έκδοση για Ολοκληρωμένη Εμπειρία

Το στοίχημα του ψηφιακού εκσυγχρονισμού

Το συνέδριο *Technology Summit: Shaping the digital transition* του *Moneyreview.gr* ανέδειξε τα ζητήματα της μετάβασης στην ψηφιακή εποχή

Των **ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ**
και **ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ**

Η πρόοδος της Ελλάδας στο πεδίο του ψηφιακού μετασχηματισμού είναι σημαντική, όμως ο δρόμος είναι ακόμη μακρύς, ωστόσο η χώρα να γίνει Εσθονία, όπου όλες οι διαδικασίες σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα πραγματοποιούνται ψηφιακά εδώ και πολλές δεκαετίες.

Η δημιουργία της ενιαίας ψηφιακής πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) αποτελεί τομή με σημαντικά οφέλη για πολίτες και επιχειρήσεις. Ωστόσο υπάρχουν ακόμη σημαντικά περιθώρια βελτίωσης σε πεδία όπως η Δικαιοσύνη και η προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Το χαμένο έδαφος εκτιμάται ότι θα α-

νακτηθεί χάρη στα ψηφιακά έργα του Ταμείου Ανάκαμψης, ενώ στον τομέα της Δικαιοσύνης τα βλήματα είναι στραμμένα στις συμβάσεις που δρομολογούνται. Ως εκ τούτου υπολογίζεται ότι θα απαιτηθούν δύο έως τρία χρόνια μέχρι να φανούν πλήρως οι αλλαγές που θα επιφέρει ο ψηφιακός εκσυγχρονισμός της χώρας στον ελληνικό οικονομία αλλά και στην καθημερινότητα των πολιτών. Την ίδια στιγμή, για τις επιχειρήσεις τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης λειτουργούν ως μοχλός ανάπτυξης αλλά και ως επιταχυντής του μετασχηματισμού τους μέσω της υιοθέτησης των κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων και της διαμόρφωσης νέου μοντέλου λειτουργίας.

Αυτά είναι μόνο μερικά από τα συμπεράσματα του συνεδρίου για την τεχνολογία (*Technology Summit: Shaping the digital transition*) που διοργάνωσε ο ψηφιακός βραχίονας στην οικονομική ενημέρωση του ομίλου «Καθημερινή», *Moneyreview.gr*, αυτή την εβδομάδα

Θα χρειασθούν δύο έως τρία χρόνια μέχρι να φανούν πλήρως οι αλλαγές στην οικονομία.

στον συνεδριακό χώρο του ξενοδοχείου Four Seasons. Στη διοργάνωση έδωσαν το «παρών» ο υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης Κυριάκος Πιερρακάκης, ο υπουργός Επικρατείας, αρμόδιος για τον Συντονισμό του Κυβερνητικού Έργου Ακς Σκέρτσος, η Μαργαρέτα Βεστιάγκερ, Ευρωπαία επίτροπος Ανταγωνισμού και επικεφαλής του «Europe Fit for the digital age», ο Μιχάλης Μπλέτσας, διευθυντής Πληροφορικής του MIT Media Lab, και ο Λαρς Ράσμουσεν, συνδιδρυτής του Google Maps, επενδυτικός άγγελος (Angel Investor) και συνδιδρυτής της Weav Music με συνολικά περισσότερους από 40 συμμετέχοντες.

Ένα άλλο συμπέρασμα είναι πως ύ-

στερα και από τον πόλεμο στην Ουκρανία αποτελεί πρώτη προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση η ανεξαρτησία στην παραγωγή ημιαγωγών και στα τεχνολογικά εξαρτήματα, όπως ανέφερε η κυρία Βεστιάγκερ. Επίσης, η πιο σημαντική παρακαταθήκη από την ψηφιοποίηση των διαδικασιών στο Δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα αφορά την αλλαγή στη νοοτροπία των πολιτών, όπως σημείωσε ο Μιχάλης Μπλέτσας, διευθυντής Πληροφορικής του MIT Media Lab. Πρόσθεσε ότι η πολιτεία θα πρέπει να εξετάσει το συνολικότερο πλαίσιο και τους επιμέρους όρους διεξαγωγής των διαγωνισμών του Δημοσίου, προκειμένου να αποφευχθούν άσκοπες καθυστερήσεις και να υλοποιούνται με

ταχύτερους ρυθμούς οι διαγωνιστικές διαδικασίες.

Αναγνωρίζοντας τη μεγάλη σημασία των ψηφιακών υποδομών, ο ΟΤΕ υλοποιεί ένα επενδυτικό πρόγραμμα 3 δις ευρώ με στόχο να καλύψει έως το 2027 τα δύο τρίτα των νοικοκυριών της χώρας με οπτική ίνα μέχρι το σπίτι (FTTH), όπως ανέφερε ο Γιάννης Κωνσταντίνιδης, Chief Officer Στρατηγικής, Μετασχηματισμού και Παρόχων του ομίλου ΟΤΕ. Στον κλάδο της ναυτιλίας, η αξιοποίηση των κατάλληλων δεδομένων επιτρέπει να διαμορφωθεί η βέλτιστη διαδρομή και έτσι να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο τρόπο ο στόλος πλοίων, όπως σημείωσε ο Ιωάννης Μαρτίνος, διευθυντής συμβούλου της Signal Group.

Πώς η Εσθονία μετατράπηκε σε ένα ψηφιακό κράτος

«**Στην καρδιά** της συνολικότερης στρατηγικής που εφαρμόσαμε ήταν το υψηλό επίπεδο συνεργασίας μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, η κοινότητα των νεοφυών επιχειρήσεων που ενίσχυσε σε μεγάλο βαθμό την οικονομία μας, καθώς και η προσέλκυση ταλέντων από άλλες χώρες». Σε αυτή τη φράση ο Κάλε Πάλινγκ, πρώην μέλος του Κοινοβουλίου της Εσθονίας, συνιδρυτής και COO της νεοφυούς επιχείρησης Cachet, η οποία παρέχει ασφάλιση σε όσους εργάζονται σε διαδικτυακές πλατφόρμες, συμπύκνωσε τη στρατηγική που ακολούθησε η Εσθονία ώστε να μετατραπεί σε ένα –σχεδόν καθολικό– ψηφιακό κράτος, ήδη από το 1996. Μιλώντας στο συνέδριο *Technology Summit: Shaping the digital transition* του *Moneyreview.gr*, ο κ. Πάλινγκ αναφέρθηκε στην ψηφιακή ταυτότητα, καινοτομία που η χώρα εισήγαγε από το 2002, καθιστώντας αναγκαία τη χρήση της

«Το 1996 καταστήσαμε ψηφιακές όλες τις περιφέρειες της Εσθονίας, παρέχοντάς τους διασύνδεση με το Ίντερνετ, θέτοντας εγκαίρως τις αναγκαίες βάσεις μιας επερχόμενης ανάπτυξης, ανοίγοντας ταυτόχρονα νέες οδούς σκέψης και συνεργασίας. Ακολούθησε η έκδοση ψηφιακής ταυτότητας, ενώ σημαντικό ρόλο έπαιξε και το γεγονός ότι καθιερώθηκε ένα επίπεδο ανταλλαγής δεδομένων».

Ο κ. Πάλινγκ τόνισε πως η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών βοήθησε τη χώρα να εξοικονομήσει 2% του ΑΕΠ, ενώ, ενθουσιωμένος την κυβερνοεπίτευξη που σημειώθηκε το 2006, ανέφερε πως η συμβολή του ιδιωτικού τομέα ήταν καθοριστική για να κερδίσει και πάλι το κράτος την εμπιστοσύνη των πολιτών.

Ο κ. Πάλινγκ έδωσε χρήσιμες συμβουλές στην Ελλάδα, προκειμένου να επιτύχει την αποτελεσματική ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της, ενόψει και μιας σειράς εργαλείων (π.χ. η ψηφιακή ταυτότητα, το ψηφιακό δίπλωμα οδήγησης) που θα εισαγάγει σύντομα το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Υπολογίζεται ότι 440 καλύτερες συμβουλές: προσκαλέστε τον ιδιωτικό τομέα να σας συμβουλευθεί, θα ξέρετε σίγουρα καλύτερα από εσάς, και κάντε απλά και σύνηθες βήματα. Είναι καταστρωμένη να προσπαθείτε να λύσετε τα πάντα ταυτόχρονα», υπογράμμισε, συμβουλεύοντας τη χώρα να ψηφιοποιεί σταδιακά μία μία υπηρεσία ώστε να μην καταρρεύσει το σύστημα.

Όσον αφορά τις startups και τον ρόλο που θα μπορούσαν να παίξουν στην ψηφιοποίηση του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, ο κ. Πάλινγκ ανέφερε πως στις αρχές του 2000 δεν υπήρχε πρόσβαση σε επενδυτικά κεφάλαια και ότι η Εσθονία προχώρησε στην ιδιωτικοποίηση του εθνικού τηλεπικοινωνιακού παρόχου επενδύοντας όλα τα κεφάλαια στη δημιουργία ενός κρατικού επενδυτικού κεφαλαίου για επενδύσεις σε νεοφυείς εταιρείες.

Επείτα άρχισε η ανάπτυξη και ιδιωτικών κεφαλαίων επιχειρηματιών συμμετοχών, με την κυβέρνηση να αποφασίζει τη σταδιακή ολοκλήρωση της λειτουργίας του fund το 2015, λόγω της ανάπτυξης που είχε αρχίσει να καταγράφει το οικονομικό καινοτομίας στην Εσθονία. «Όσο περισσότερη προσπάθεια κάναμε τόσο μεγαλύτερη προσοχή μπορούσαμε να κερδίσουμε», ανέφερε στο κλείσιμο της τοποθέτησής του ο κ. Πάλινγκ, παραδεχόμενος πως υπάρχουν πολλές ελληνικές startups που θα μπορούσαν να αναδειχθούν ως κορυφαίες εταιρείες, δηλαδή η αξία τους να υπερβεί το 1 δισ. δολάρια.

Υπολογίζεται ότι 440 έργα, που διαμορφώνουν τη Βίβλο του Ψηφιακού Μετασχηματισμού, χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Μοχλός επιτάχυνσης των αλλαγών το Ταμ. Ανάκαμψης

Η υλοποίηση των έργων που χρηματοδοτούνται, μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, θα κάνει πραγματικότητα τον πλήρη ψηφιακό εκσυγχρονισμό της χώρας, όπως ανέφερε στο *Technology Summit* του *Moneyreview.gr* ο Κυριάκος Πιερρακάκης, υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Υπολογίζεται ότι 440 καλύτερα έργα, που διαμορφώνουν τη Βίβλο του Ψηφιακού Μετασχηματισμού, χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης, «καλύπτοντας κενά και εκκρεμότητες των τελευταίων πολλών ετών στη χώρα μας και δίνοντας δημόσιο τομέα». Το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης προωθεί νομοσχέδιο που θα ρυθμίζει σύγχρονες, αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως το Blockchain, και θα προσδιορίζει το «Εθνικό Μπρόγραμμα Διαδικασιών - Μίτος», το επίσημο μπρότζερ διαδικασιών του ελληνικού Δημοσίου. Το μπρότζερ απευθύνεται σε ιδιώτες, επαγγελματίες και στελέχη της δημόσιας δι-

οίκησης, που ενδιαφέρονται να πληροφορηθούν για τον τρόπο, τον χρόνο και το κόστος υλοποίησης των διαδικασιών στο Δημόσιο. Ο υπουργός Επικρατείας, αρμόδιος για την Παρακολούθηση και τον Συντονισμό του Κυβερνητικού Έργου, Ακς Σκέρτσος, σημείωσε ότι στην Ελλάδα δρομολογούνται επενδύσεις της τάξεως των 100 δις. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί, κατά βάση, σε χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης, το νέο ΕΣΠΑ και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης. Η Ελλάδα, όπως ανέφερε, έχει επεξεργαστεί και εφαρμόσει μια μακρόπνοη ψηφιακή στρατηγική με χρονικό ορίζοντα τουλάχιστον το 2030.

Η προσαρμογή στα νέα δεδομένα οδήγησε στην υλοποίηση επενδύσεων στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού από τους μεγάλους ομίλους, όπως ανέφερε ο Θεόδωρος Μιχαλόπουλος, διευθυντής σύμβουλος της Microsoft Ελλάδας, Κύπρου και Μάλτας. Ωστόσο υ-

πολογίζεται ότι μόλις το 30% των μικρομεσαίων και μικρών επιχειρήσεων έχει επενδύσει, τα τελευταία χρόνια, στην τεχνολογία. Κατά τον κ. Μιχαλόπουλο, ένας κίνδυνος που ελλοχεύει και συνδέεται με την αλλαγή δεδομένων στην οικονομία αφορά το ενδεχόμενο της αναστολής των επενδύσεων σε τεχνολογία από τις επιχειρήσεις. Και αυτό παρότι αυτού του είδους οι επενδύσεις ενδέχεται να λειτουργήσουν ως ανάχωμα στις πληθωριστικές πιέσεις λόγω, για παράδειγμα, της μείωσης του κόστους των παραγόμενων προϊόντων. Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις του νέου ψηφιοποιημένου τοπίου σχετίζεται με την εύρεση του κατάλληλου προσωπικού, όπως ανέφερε ο Κωνσταντίνος Φατόλας, διευθυντής Πληροφορικής της Mytilineos. Ζητούμενο είναι να γεφυρωθεί το χάσμα ανάμεσα στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και την αγορά εργασίας. Κατά τον Λαρς Ράσμουσεν, συνιδρυτή της εφαρμογής

Google Maps, επενδυτικό άγγελο (Angel Investor) και συνιδρυτή της Weav Music, οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα έχουν υψηλή εργασιακή ηθική και υψηλή κατάρτιση. Το γεγονός αυτό, όπως είπε, σε συνδυασμό με τις προσπάθειες της κυβέρνησης να προσελκύσει στη χώρα τους Έλληνες του εξωτερικού, καθιστά θετικές τις προοπτικές της Ελλάδας.

Ακόμη μια τάση, στην εποχή μετά την πανδημία, σχετίζεται με την πληρωσιμότητα που ήρθε για να μειωθεί, με έναν στους δύο εργαζομένους στην Ελλάδα να εκτιμάται ότι θα απασχολείται από απόσταση, όπως ανέφερε ο Χάρης Κωνσταντίνος, διευθυντής Επιχειρηματικής Ανάπτυξης Νοτιοανατολικής Ευρώπης της Citrix. Ωστόσο, η νέα αυτή συνθηκότητα θέτει το ερώτημα κατά πόσον είναι έτοιμες οι εταιρείες να υιοθετήσουν το υβριδικό μοντέλο εργασίας και με προδιαγραφές ασφάλειας έναντι των κυβερνοεπιθέσεων.

Ο αναξιοποίητος θησαυρός των δεδομένων

Τα δεδομένα αποτελούν το νέο πετρέλαιο όπως αναφέρει ο Βρετανός μαθηματικός Κλάιβ Χάμπι, πριν από 16 χρόνια. Εάν όμως, το 2006, το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (Internet of Things - IoT) δεν βρισκόταν σε εμβρυϊκή μορφή, ίσως ο Χάμπι να μην επέλεγε τη λέξη πετρέλαιο, του οποίου τα παγκόσμια αποθέματα είναι πεπερασμένα. Αυτή όμως η διαρκώς αυξανόμενη ποσότητα δεδομένων θέτει ως μεγάλο ζήτημα την αξιοποίηση και επεξεργασία τους. Κι αυτό με δεδομένο ότι, σύμφωνα με όσα ανέφερε στο *Technology Summit* ο Σπύρος Πουλιδής, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της IBM Ελλάδας και Κύπρου, σε καθημερινή βάση παράγονται δύομιση πεντάκις εκατομμύρια bytes δεδομένων, από τα οποία το 65%-70% παραμένει αναξιοποίητο.

Η στρατηγική του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης προβλέπει τα δεδομένα που παράγονται από ψηφιακές υπηρεσίες, όπως για παράδειγμα αυτές που διατίθενται μέσω του Gov.gr, να είναι πλήρως αξιοποιήσιμα από ιδιώτες και επιχειρήσεις. Αυτή η ανάγκη γίνεται αντιληπτή εάν ληφθεί υπόψη ότι, μέσω του Gov.gr, έχουν εκδοθεί περισσότερα από 200 εκατομμύρια έγγραφα, ενώ στα ψηφιακά συστήματα του Δημοσίου εισέρχονται 8 εκατομμύρια «πελάτες»-ΑΦΜ, όπως ανέφερε ο Αριστείδης Σωτηρόπουλος, διευθύνων σύμβουλος του ΕΔΥΤΕ. Σε μηνιαία, δε, βάση αποστέλλονται προς τους πολίτες ένα εκατομμύριο μηνύματα κινητής για την έκδοση και παροχή κωδικού μιας χρήσης (OTP).

Τη μεγαλύτερη αξιοποίηση και εκμε-

τάλλευση των δεδομένων θα εξασφαλίσει η περαιτέρω διεξόδοση του ψηφιακού νέφους (cloud), όπως σημείωσε ο Μιχάλης Κασσιμάτσος, διευθύνων σύμβουλος της Hewlett Packard Enterprise για τη γεωγραφική περιοχή της Ελλάδας και της Κύπρου. Εκτός όμως από τη δυνατότητα επεξεργασίας, ύψιστης προτεραιότητας είναι η ασφάλεια των δεδομένων. Έχει υπολογιστεί ότι από τη στιγμή της διαρροής - υποκλοπής δεδομένων (data breach), ωστόσο η κυβερνοεπίθεση εντοπιστεί, ενδέχεται να μεσολαβήσουν έως και 200 ημέρες.

Από την πλευρά της η Persado, που εξειδικεύεται στην παροχή υπηρεσιών ψηφιακού μάρκετινγκ με τη χρήση τεχνητών νοημοτήτων, έχει καταφέρει να πραγματοποιήσει μια διαφορετικού είδους

ανάλυση δεδομένων για να δημιουργήσει εξατομικευμένα μηνύματα για την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών. Αυτού του είδους η αγορά υπολογίζεται ότι θα αποφέρει τα επόμενα χρόνια έσοδα της τάξεως των 800 δις. ευρώ, όπως σημείωσε ο Αλέξης Βρατσικόπουλος, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας. Η κατάλληλη, εξάλλου, συλλογή, επεξεργασία και διακρίση δεδομένων, σε συνδυασμό με τη χρησιμοποίηση τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, επέτρεψαν στη Pfizer να δημιουργήσει το εμβόλιο κατά του κορωνοϊού «σε πρωτόγνωρο σύντομο χρονικό διάστημα», όπως ανέφερε ο Νικό Γκαριμπίλντι, ανώτερος διευθυντής, Site Lead του Κέντρου Ψηφιακής Καινοτομίας (CDI) της φαρμακοβιομηχανίας στη Θεσσαλονίκη.

«Κανείς πια δεν θα μπορεί να κλέβει τις ώρες εργασίας... τα θωρα δεν θα μπορούν να δηλώνονται ως 4ωρο».

Ψηφιακή κάρτα εργασίας σε σούπερ μάρκετ και τράπεζες

Άρχισε από την Παρασκευή η εφαρμογή της ψηφιακής κάρτας εργασίας, σε πρώτη φάση σε τράπεζες και σούπερ μάρκετ, με στόχο τον έλεγχο και τον σεβασμό του ωραρίου των εργαζομένων. Θα ακολουθήσουν –όπως είχε χθεσ ο υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Κωστής Χατζηδάκης– κι άλλοι κλάδοι με μεγαλύτερη παραβατικότητα, όπως η εστίαση και ο τουρισμός.

«Η ψηφιακή κάρτα εργασίας, ξεκίνησε για 121.000 εργαζομένους σε τράπεζες και σούπερ μάρκετ, σε πρώτη φάση, είναι μια επανάσταση στην αγορά εργασίας» είπε

ο κ. Χατζηδάκης. «Είναι μια μεταρρύθμιση με έντονο κοινωνικό πρόσημο. Διότι είναι η καλύτερη εγγύηση για τον σεβασμό του ωραρίου και των υπερωριών του εργαζομένου».

Ο κ. Χατζηδάκης επισκέφθηκε κατάστημα σούπερ μάρκετ στο κέντρο της Αθήνας, παρακολούθησε τον τρόπο λειτουργίας της ψηφιακής κάρτας και συνομιλήσε με εργαζομένους, οι οποίοι για πρώτη φορά χρησιμοποίησαν την κάρτα το πρωί κατά την έναρξη του ωραρίου εργασίας τους.

Όπως επισμαίνεται σε σχετική ανακοίνωση του υπουργείου Ερ-

Τέθηκε σε εφαρμογή και σε πρώτη φάση αφορά 121.000 εργαζομένους - Θα ακολουθήσουν οι κλάδοι εστίασης και τουρισμού.

γασίας, η ψηφιακή κάρτα εργασίας περιλαμβάνεται στην εφαρμογή για κινητά τηλεφώνων myErgani app, η οποία διατίθεται για συσκευές με λειτουργικό σύστημα android και iOS. Επίσης διατίθεται

στις επιχειρήσεις η εφαρμογή CardScanner app, η οποία «διαβάζει» την ψηφιακή κάρτα του εργαζομένου κατά την είσοδο και την αποχώρησή από την εργασία και διαβιβάζει σε πραγματικό χρόνο την πληροφορία έναρξης και λήξης της εργασίας στο ΠΣ «Εργάνη». Η ψηφιακή κάρτα εργασίας εφαρμόζεται από σήμερα σε όλες τις τράπεζες καθώς και στα σούπερ μάρκετ με περισσότερους από 250 εργαζομένους. Ο κ. Χατζηδάκης τόνισε ότι με την ψηφιακή κάρτα εργασίας θα καταγράφονται η άφιξη και η αποχώρηση του εργαζομένου από τη δουλειά σε πραγ-

ματικό χρόνο κι έτσι κανείς πια δεν θα μπορεί να κλέβει τις ώρες εργασίας και πρόσθεσε:

«Τα θωρα δεν θα μπορούν να δηλώνονται ως 4ωρα. Είναι ένα αίτημα της ΓΣΕΕ, το οποίο υλοποιεί αυτή η κυβέρνηση, εφαρμόζοντας πιστευόμε μια κοινωνική πολιτική στην πράξη. Είμαστε αποφασισμένοι να τη διακρίσουμε και του χρόνου τέτοιο καιρό να έχει εφαρμοστεί και σε άλλους κλάδους, όπως οι εταιρείες ορειοβόρειας, η βιομηχανία, οι ΔΕΚΟ, όπως και ο τουρισμός και η εστίαση, που είναι κλάδοι με μεγαλύτερη παραβατικότητα».

Οι εργαζόμενοι αγκάλιασαν το Work@Home

Τη δυνατότητα τηλεργασίας δύο-τρεις φορές την εβδομάδα από το σπίτι παρέχει στο προσωπικό της η Eurobank

Συνέντευξη στην **ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Η πολιτική τηλεργασίας –Work@Home – που έθεσε σε εφαρμογή η Eurobank, δηλαδή η δυνατότητα τηλεργασίας από το σπίτι δύο έως τρεις ημέρες την εβδομάδα, αποτελεί μια σύγχρονη εργασιακή και κοινωνική πραγματικότητα, που απαντά στις ανάγκες των εργαζομένων. Αυτό επισημαίνει στη συνέντευξη της στην «Κ» η γενική διευθύντρια, επικεφαλής Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου Eurobank, Νατάσσα Πασχάλη, σημειώνοντας ότι η συμμετοχή των εργαζομένων είναι μέχρι σήμερα «εντυπωσιακή».

– **Η Eurobank εφαρμόζει το υβριδικό μοντέλο εργασίας από τις 24 Ιουνίου. Γιατί αποφασίσατε να προχωρήσετε στη θέση αυτή του μοντέλου και πόσοι εργαζόμενοι συμμετέχουν;**

– Η πρωτοποριακή πολιτική τηλεργασίας Work@Home που ανακινώσαμε ανταποκρίνεται σε μια σύγχρονη εργασιακή και κοινωνική πραγματικότητα. Είμαστε η πρώτη τράπεζα στην Ελλάδα που εφαρμόζει επίσημα τον συνδυασμό εργασίας από το γραφείο και από το σπίτι (Work@Home | Work on Premises). Στόχος μας είναι η επίτευξη της ισορροπίας στη ζωή των ανθρώπων μας, που θα μας οδηγήσει στην ευημερία και θα συμβάλει ώστε να γίνουμε όλοι πιο αποδοτικοί και αποτελεσματικοί.

Το πρόγραμμα ξεκίνησε να εφαρμόζεται στις 24 Ιουνίου και μέχρι σήμερα –έπειτα από μια σωτήρια παράταση που δώσαμε προκειμένου να υπάρξει ευκαιρία σε όλους τους εργαζομένους να αποφασίσουν εάν θα το επιλέξουν και να προσαρμόσουν τη ζωή τους σε αυτό– η συμμετοχή είναι εντυπωσιακή. Οριστικά αποτελέσματα θα έχουμε την επόμενη εβδομάδα, αλλά είμαι σε θέση να πω ότι οι εργαζόμενοι μας το έχουν αγκαλιάσει σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Η περιμετρος των εργαζομένων που καλύπτει είναι μεγάλη, καθώς α-

Στόχος, η επίτευξη της ισορροπίας στη ζωή των ανθρώπων μας, που θα συμβάλει ώστε να γίνουμε όλοι πιο αποδοτικοί και αποτελεσματικοί.

φορά όλους τους εργαζομένους στην Τράπεζα και τις θυγατρικές του ομίλου, με εξαίρεση το δίκτυο των καταστημάτων και τις μονάδες του private banking, όπου δηλαδή υπάρχει φυσική επαφή με τον πελάτη. Αρα αφορά περίπου 3.700 εργαζομένους, δηλαδή πάνω από το 60% του προσωπικού μας, που μπορεί να επιλέξει να εργάζεται από το σπίτι δύο ή και τρεις φορές την εβδομάδα.

– **Πώς φτάσατε στην απόφαση να υιοθετήσετε το υβριδικό μοντέλο εργασίας;**

– Η Eurobank είναι μία τράπεζα, η οποία ανέκαθεν υιοθετούσε σύγχρονες πολιτικές και μοντέλα εργασίας για το προσωπικό της. Έχουμε ήδη προχωρήσει στη λειτουργία της νέας γενιάς καταστημάτων μας, Future Branch, όπου τα στελέχη μας εκπαιδεύονται στην παροχή phygital εμπειρίας στον χώρο των πελάτες μας. Επίσης, ήδη από πέρυσι η κεντρική μονάδα της λιανικής τραπεζικής έχει μετακινηθεί στα νέα, υπερσύγχρονα γραφεία μας στο Piraeus Port Plaza που αξιοποιούν τα οφέλη του hot desking. Όλα αυτά είναι αλλαγές που αξιοποιούν ορισμένα από τα πιο σημαντικά «ουσιαστικά» που ορίζουν το μέλλον του χώρου εργασίας – όπως τη δημιουργία περιβάλλοντος που ενισχύει την αλληλεπίδραση και τη συνεργασία, τους εναλλακτικούς χώρους εργασίας υψηλής αισθητικής, την ύπαρξη οικείων χώρων χαλάρωσης και την ευρύτερη υιοθέτηση πρακτικών λειτουργίας με σεβασμό στο περιβάλλον.

Η τηλεργασία σαν μοντέλο εργασίας δεν είναι κάτι νέο για τη

Είμαστε η πρώτη τράπεζα στην Ελλάδα που εφαρμόζει επίσημα τον συνδυασμό εργασίας από το γραφείο και από το σπίτι, λέει η γενική διευθύντρια, επικεφαλής Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού του ομίλου Eurobank, Νατάσσα Πασχάλη.

Eurobank. Την αξιοποιήσαμε κατά τη διάρκεια της πανδημίας σε μεγάλο βαθμό. Υποστηρίξαμε συστηματικά τις ομάδες μας προκειμένου να επιτύχουμε την ετοιμότητά τους για την εισαγωγή του υβριδικού μοντέλου εργασίας στην εργασιακή μας καθημερινότητα. Υλοποιήσαμε στοχευμένες εκπαιδεύσεις για τους μανάτζερ

ώστε να μπορέσουν να διαχειριστούν τις ομάδες τους κατά τη μετάβαση στον νέο τρόπο εργασίας, αλλά και για όλους τους εργαζομένους, φροντίζοντας να αποκτήσουν ποσοποιήσεις σε νέες ψηφιακές δεξιότητες.

– **Πώς η πανδημία έχει μετασχηματίσει την εργασία; Ποιες είναι**

οι νέες συνθήκες και ισορροπίες που διαμορφώνονται στους χώρους εργασίας;

– Η πανδημία μάς διδάξε πολλά. Οι αλλαγές που επέφερε στην αγορά εργασίας είναι σημαντικές, καθώς αναδύθηκαν εναλλακτικοί τρόποι εργασίας. Γνωρίζουμε ότι πολλοί οργανισμοί, συμπεριλαμβανομένων τραπεζικών κολοσσών, όπως η Credit Suisse, η Deutsche Bank, η Royal Bank of Canada, η Citibank, έχουν ήδη επιλέξει υβριδικά μοντέλα εργασίας, παρέχοντας στους εργαζομένους τους τη δυνατότητα να επιλέγουν εάν και πότε θα δουλεύουν από το σπίτι ή το γραφείο. Επίσης, σύμφωνα με έρευνες που έχουν δει το φως της δημοσιότητας –όπως αυτή της Focus Bari– όπου το 70% των ερωτηθέντων Ελλήνων δηλώνει απολύτως και μάλλον υπέρ της τηλεργασίας.

– **Ποια είναι τα οφέλη για τον Οργανισμό που προκύπτουν από το μοντέλο της τηλεργασίας;**

– Πρόκειται για ένα μοντέλο εργασίας που απαντά στις ανάγκες των εργαζομένων, καθώς μπορούν να αξιοποιούν όλα τα οφέλη της εξεξιστάσεως εργασίας, ενώ δεν αντιμετωπίζουν ζητήματα απομόνωσης και αποσύνδεσης. Διατηρώντας μόνο τα θετικά από τα δύο μοντέλα –εργασία στο γραφείο - εργασία στο σπίτι– συμπεραίνουμε ότι μόνο κερδισμένος μπορεί να βγει κάποιος από τη χρήση του υβριδικού μοντέλου.

Οι άνθρωποί μας θα συνεχίσουν να είναι σε επαφή με τους συναδέλφους τους, δεν θα χάσουν τίποτα από την κοινωνικότητά τους, θα συνεχίσουν να λειτουργούν σε ένα δομημένο περιβάλλον αλλά παράλληλα θα γλιτώσουν την άπιστευτη κίνηση και το στρες στους δρόμους. Επίσης, με το υβριδικό μοντέλο η Eurobank συμβάλει και έμμεσα σε μια υπεύθυνη, βιώσιμη ανάπτυξη, καθώς η μείωση των μετακινήσεων «μεταφράζεται» σε μείωση του περιβαλλοντικού μας αποτυπώματος, ενώ παράλληλα συνεχίζουμε στη μείωση της ενέργειας.

Οκτώ στους δέκα 65άρηδες χρησιμοποιούν πλέον το Internet

Ανάγκα και θεοί πείθονται. Κάπως έτσι συνέβη με τους ανθρώπους των μεγαλύτερων ηλικιών, που προ πανδημίας ήταν πολύ λίγο εξοικειωμένοι με την τεχνολογία και πλέον, όχι μόνο χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο, αλλά ψωνίζουν και από τα ηλεκτρονικά καταστήματα. Σύμφωνα με την τελευταία σχετική έρευνα της Focus Bari, το 79% των ατόμων ηλικίας 65-74 ετών χρησιμοποιεί το Internet (στοιχεία πρώτου τριμήνου 2022), ενώ το αντίστοιχο ποσοστό το 2019 ήταν 61%. Στο σύνολο του πληθυσμού χρήση του Internet κάνει πλέον το 95%, ποσοστό αυξημένο κατά 6% σε σύγκριση με το 2019.

Εξαιρετικά δημοφιλές σε όλες τις ηλικίες είναι πλέον το ηλεκτρονικό εμπόριο, παρά το γεγονός ότι σήμερα δεν υπάρχουν στα φυσικά καταστήματα περιοριστικά μέτρα για τον κορωνοϊό. Τουλάχιστον μία αγορά έχουν κάνει 2 στους 3 Έλληνες τους τελευταίους 6 μήνες από ηλεκτρονικά καταστήματα, με τα ποσοστά να είναι υψηλότερα, κοντά στο 83%, στις ηλικίες 18-54 ετών. Τουλάχιστον μία αγορά από ηλεκτρονικό κατάστημα έχει κάνει τους τελευταίους έξι μήνες το 53% των χρηστών Internet ηλικίας 55-64 ετών και το 32% των χρηστών ηλικίας 65-74 ετών.

Οι περισσότεροι πλέον συνδέονται στο Internet από το κινητό τους τηλέφωνο, με εξαίρεση τους μεγαλύτερες ηλικίας χρήστες, που επιλέγουν συχνά να συνδεθούν μέσω tablet ή ηλεκτρονικού υπολογιστή. Το 90% συνδέεται μέσω του κινητού τηλεφώνου, ενώ στις ηλικίες 55-64 ετών και 65-74 ετών τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 82% και 67%.

Σύμφωνα εξάλλου με την έρευνα, 80% των πολιτών είναι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, με το ποσοστό στις γυναίκες να είναι 81% και στους άνδρες 79%. Πολύ μεγάλη, εξάλλου, είναι η χρήση του Διαδικτύου από τα παιδιά. Το 89% των παιδιών ηλικίας 5 έως 12 ετών χρησιμοποιεί το Internet. Τρία στα τέσσερα παιδιά ηλικίας 5-6 ετών επισκέπτονται το Διαδίκτυο, ενώ σχεδόν καθολική είναι η χρήση στις ηλικίες 7-9 ετών (91%) και στις μεγαλύτερες (10 ετών και άνω), με το ποσοστό να φτάνει το 96%. Η μεθοδολογία της έρευνας ήταν τηλεφωνικές συνεντεύξεις CATI σε αντιπροσωπευτικό πανελλαδικό δείγμα 10.000 ατόμων ανά εξάμηνο, καλύπτοντας τον συνολικό πληθυσμό της χώρας από 13 έως 74 ετών.

NEW SEASON

20 21

DEE JAY

93.5

RADIO

#THEISLANDSDJ

ΜΕ ΤΟΝ ANTHONY 642

17:00 - 19:00

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

HITLIST

LISTEN LIVE
www.mydeejay.com.cy

UNIC Residences:

Η διαμονή που θα σου χαρίσει την απόλυτη φοιτητική εμπειρία

ΑΝ ΤΟ ΠΟΥ ΘΑ ΖΕΙΣ και το πού θα διαμείνεις είναι ζητήματα που θα παίξουν καθοριστικό ρόλο στην επιλογή της πόλης και του πανεπιστημίου όπου θα σπουδάσεις, τότε οι απαντήσεις που ψάχνεις βρίσκονται εδώ: Στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, με το πρωτοποριακό campus του, που βρίσκεται στην πιο ραγδαία αναπτυσσόμενη περιοχή της πρωτεύουσας, την Έγκωμη, και στις ολοκληρωμένες, μοντέρνες και άνετες φοιτητικές εστίες του, που απλώνονται σε τρία υπερσύγχρονα κτίρια. Η ακαδημαϊκή πτυχή των σπουδών, όσο σωστή και επωφελής είναι, δεν μπορεί να θεωρείται ολοκληρωμένη αν δεν συνοδεύεται από μια αξιοπρεπή, άνετη, ασφαλή και, γιατί όχι, διασκεδαστική φοιτητική ζωή. Οι εστίες του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, μπορούν να σ' τα προσφέρουν αυτά, και συνάμα άλλα τόσα, καθώς μιλάμε για το μεγαλύτερο συγκρότημα φοιτητικών εστιών στην Κύπρο και ένα από τα πιο λειτουργικά και ολοκληρωμένα στην Ευρώπη, που ακολουθεί τα πρότυπα σύγχρονων πανεπιστημιοπόλεων του εξωτερικού.

UNIC Residences - Unique experience

Οι UNIC Residences, αποτελούνται από τρία κτίρια, προσφάτως ανεγερθέντα, στα πρότυπα της υψηλής, μοντέρνας αλλά και βιώσιμης αρχιτεκτονικής, που έχει το καθένα το δικό του χαρακτήρα, αλλά και ό,τι ζητάς για το φοιτητικό «σπίτι» σου. Εδώ, δεν θα βρεις μόνο μια προσιτή, άνετη και καλαίσθητη επιλογή στέγασης στα 800 και βάλε πλήρως επιπλωμένα και εξοπλισμένα δωμάτιά τους, αλλά θα ενθουσιαστείς και με όλες τις υπόλοιπες υπηρεσίες που προσφέρουν για ψυχαγωγία, σίτιση, άθληση και όχι μόνο, αφού πέρα από τα δωμάτια και στούντιο διαθέτουν έξι εστιατόρια και καφετέριες, τρία γυμναστήρια και πολλούς χώρους μελέτης και αναψυχής. Η φοιτητική εστία SIX αποτελείται από έξι διακριτούς πύργους (εξού και η ονομασία του), με 307 πολυτελείς φοιτητικές κατοικίες που εκτείνονται σε δώδεκα ορόφους. Το αρχιτεκτονικά πρωτοποριακό U διαθέτει 399 δωμάτια με ιδιωτικό μπαλκόνι σε επτά ορόφους, καθώς και τέσσερις καφετέριες και εστιατόρια για όλα τα γούστα. Το υπερσύγχρονο TRIANGLE διαθέτει 153 σύγχρονα και ευρύχωρα δωμάτια, προσφέροντας πολυτελείς ανέσεις και εκπληκτική θέα στην ευρύτερη.

UNIC City

Μιλώντας για την περιοχή, το campus του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, το μεγαλύτερο στην Κύπρο, βρίσκεται στο δυτικό σημείο της Μακεδονίτισσας, την πλέον βολυσύχναστη περιοχή της Έγκωμης, και θεωρείται μια ολοκληρωμένη πανεπιστημιοπόλη. Η UNIC CITY είναι η πλέον ραγδαία αναπτυσσόμενη πανεπιστημιοπόλη της Κύπρου, που αποτελείται από 20 κτίρια, όπου στεγάζονται οι αιθουσές διδασκαλίας, τα εργαστήρια, τα εστιατόρια, οι καφετέριες και οι άλλες αιθουσές ψυχαγωγίας και αναψυχής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Και να μην ξεχνάμε πως σε walking distance από το UNIC campus μπορεί κανείς να βρει όλες τις γνωστές αλυσίδες καφέ, εστιατόρια με κουζίνας απ' όλο τον κόσμο, υπεραγορές, καταστήματα ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών, ακόμα και mall, φαρμακεία, βιβλιοπωλεία, γυμναστήρια, χώρους για αθλήματα και κόμπι, στάσεις λεωφορείων, αλλά και πάρκα, χώρους πρασίνου, πεζοδρόμους και ποδηλατοδρόμους. Μετά και από όλα αυτά, μάλλον δεν χρειάζεται τίποτε περισσότερο για να πειστείς πως το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, το campus και οι φοιτητικές εστίες για τους φοιτητές του θα είναι ο επόμενος σταθμός της ζωής σου.

ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Μεγάλη πτώση κατά 3,21% στο Χ.Α., στο 9% οι απώλειες για τις τράπεζες

Το Χρηματιστήριο δεν μπόρεσε να αντισταθεί στις πιέσεις από τις ξένες αγορές

Ισχυροί κλυδωνισμοί σημειώθηκαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών, οι οποίοι εντάθηκαν έπειτα από τη «βουτιά» στο άνοιγμα της Wall Street, με τον Γενικό Δείκτη να χάνει έτσι απότομα και το πολύ σημαντικό επίπεδο στήριξης των 780 μονάδων, μην μπορώντας να απορροφήσει τις αυξημένες πιέσεις των πωλητών. Στο επίκεντρο βρέθηκαν κυρίως οι τραπεζικές μετοχές – με τον κλαδικό δείκτη να υποχωρεί κατά 9% και στα χαμηλότερα επίπεδα από τον Φεβρουάριο του 2021 – καθώς και πολλά blue chips, με αποτέλεσμα κανένας τίτλος της υψηλής κεφαλαιοποίησης να μην κλείνει με κέρδη, όπως και η πλειονότητα των Mid-caps.

Το Χ.Α. ακολούθησε το γενικότερα πολύ αρνητικό κλίμα που επικράτησε στις διεθνείς αγορές, καθώς οι ανησυχίες για ύφεση της οικονομίας ενισχύονται ολοένα και περισσότερο, ειδικά μετά και το νέο ράλι που κατέγραψαν οι τιμές του φυσικού αερίου.

Το Χ.Α. ακολούθησε το γενικότερα πολύ αρνητικό κλίμα που επικράτησε στις διεθνείς αγορές, καθώς οι ανησυχίες για ύφεση της οικονομίας ενισχύονται ολοένα και περισσότερο, ειδικά μετά και το νέο ράλι που κατέγραψαν οι τιμές του φυσικού αερίου.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 779,68 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 82,40 εκατ. ευρώ.

Η ελληνική αγορά διορθώνει όλη την κίνηση του 2020-2022 χωρίς να βλέπει αποτελέσματα και deals, όπως παρατηρεί η Fast Finance, με τον πόλεμο και τον πληθωρισμό να οδηγούν σε σημαντική ανάπτυξη τις αγορές. Σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, το οποίο θα συνεχίσει να είναι πολύ δύσκολο, καθώς η ενεργειακή εικόνα επιδεινώνεται και οι κίνδυνοι για την οικονομική ανάπτυξη αυξάνονται σημαντικά. Παράλληλα, οι ανησυχίες για το πώς θα αντιδράσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα επιδεινώνουν επίσης την επενδυτική ψυχολογία, αφού ο επικεφαλής της γερμανικής Bundesbank

τέθηκε κατά των σχεδίων της ΕΚΤ να προσπαθήσει να προστατεύσει τις υπερπλεωμένες χώρες από τις απότομες αυξήσεις των επιτοκίων δανεισμού. Έτσι, σε ό,τι αφορά τα στατιστικά της χθεσινής συνεδρίασης, ο Γενικός Δείκτης κατέγραψε πτώση της τάξης του 3,21% και έκλεισε στις 779,68 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 82,40 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 3,83% στις 1.854,32 μονάδες, ενώ με πτώση 2,82% στις 1.251,86 μονάδες έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Από τα μη τραπεζικά blue chips, απώλειες άνω του 4% σημείωσαν οι

Lamda Development, ΔΕΗ και ΕΛΒΑΛ-Χαλκόρ, πτώση άνω του 3% σημείωσαν οι Jumbo, ΑΔΜΗΕ, ΕΛΠΕ, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ΕΥΔΑΠ και Mytilineos, ενώ άνω του 2% ήταν οι απώλειες σε ΟΠΑΠ και ΟΛΠ. Ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε «βουτιά» 9% στις 443,16 μονάδες, με τη Eurobank να υποχωρεί κατά 11,63%, την Τράπεζα Πειραιώς κατά 10,89%, την Alpha Bank να κλείνει στο -9,35% και την Εθνική στο -4,48%. Δεν διαφαίνεται ότι οι αγορές έχουν ακόμη βρει το σημείο καμπής, το σημείο δηλαδή όπου θα συνθηκολογήσουν (capitulation) θεωρώντας ότι εφεξής θα αρχίσει η σταδιακή αναρρίχηση των

δείκτων, με τον Economist να υπενθυμίζει ότι η χρηματοοικονομική κρίση του 2007-09 χρειάστηκε 17 μήνες για να ξεπεραστεί, σχολιάζει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της Κύκλος Χρηματιστηριακή. Έτσι, το ελληνικό Χρηματιστήριο κινείται πλαγιοκαθοδικά, με τις συναλλαγές δύσκολα να ξεπερνούν τα 60 εκατ. ευρώ ημερησίως και τον τραπεζικό κλάδο να αποτελεί τον αδύναμο κρίκο, παρά το γεγονός ότι δρομολογούν αυξημένη πιστωτική επέκταση με ολοένα και υψηλότερα επιτόκια, καθώς η δυσμενής συγκυρία είναι πιθανό να προκαλέσει νέα γενιά μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Στο «κόκκινο» οι αγορές, έντονες πιέσεις στο ευρώ

Δραστηκά πτωτική αποδείχθηκε η χθεσινή ημέρα για τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, με απώλειες άνω του 2%, ενόσω βρίσκονται δέσμια των ανησυχιών για την εκτίναξη των τιμών του φυσικού αερίου, τον πληθωρισμό και τον αντίκτυπό τους στην οικονομία. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 ολοκλήρωσε τη χθεσινή συνεδρίαση στο -2,11%, ενώ ο FTSE 100 στο Λονδίνο έκλεισε στο -2,86%, ο DAX στη Φρανκφούρτη στο -2,91%, στο -2,68% ο CAC 40 στο Παρίσι, στο -2,99% ο FTSE MIB στο Μιλάνο και στο -2,48% ο IBEX στη Μαδρίτη. Με απώλειες κινούνταν και οι δείκτες στην απέναντι όχθη του Ατλαντικού, όπου οι Dow Jones και S&P 500, αργά χθες πριν από το κλείσιμο της αγοράς, είχαν κάμψη 1,80% και 1,48%, αντιστοίχως. Το δυσμενές κλίμα και οι ανησυχίες για ύφεση επηρέασαν σημαντικά το ευρώ, το οποίο υποχώρησε 1,3% έναντι του δολαρίου και διαμορφώθηκε στα χαμηλότερα επίπεδα του από το 2002, απέχοντας λίγο από μια ισοτιμία 1/1. Εφθασε το 1,0281 δολάριο, ήτοι στα χαμηλότερα επίπεδα από τον Δεκέμβριο του 2002, ενώ εν συγκρίσει με το ελβετικό φράγκο το ευρώ υποχώρησε 0,9%, σε 0,9925 φράγκο, στα χαμηλότερα του από το 2015.

Η απεργία που ξεκίνησε χθες από τους Νορβηγούς εργαζομένους σε υπεράκτιες ενεργειακές πλατφόρμες της Βόρειας Θάλασσας προκάλεσε αναταραχή στις αγορές. Οι επενδυτές ανησυχούν για μείωση παραγωγής φυσικού αερίου και «μαύρου χρυσού»,

που θα επιδεινώσει τις ελλείψεις στη Γηραιά Ηπειρο. Το αργό Νέας Υόρκης εξασθένησε στα σχεδόν 101 δολάρια το βαρέλι, ενώ στην Ευρώπη το φυσικό αέριο αναρρίχθηκε σε ρεκόρ σχεδόν 4μηνου και κατόπιν υποχώρησε στα 165,07 δολάρια η μεγαβατόρα. Πέραν των τιμών φυσικού αερίου, ακόμα ένας παράγοντας ανησυχίας στην Ευρωζώνη ήταν τα τελευταία στοιχεία, που έδειξαν δραστηκή επιβράδυνση στην ανάπτυξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τον μήνα Ιούνιο. Οι αποδόσεις των ομολόγων της Ευρωζώνης εξασθένησαν, διότι οι επενδυτές στρέφονταν σε αυτά

Ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ Λουίς ντε Γκίντος προειδοποιεί για ύφεση στην Ευρωζώνη εάν διακοπεί το ρωσικό αέριο.

ως μια ασφαλή επιλογή. Ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ Λουίς ντε Γκίντος προειδοποιεί για ύφεση στην Ευρωζώνη εάν διακοπεί το ρωσικό αέριο και η βιομηχανία κληθεί να αντεπεξέλθει στις ελλείψεις. «Όλα αυτά συμβαίνουν σε μια εξαιρετικά ευμετάβλητη περίοδο γεωπολιτικά, δεδομένης της απειλής της Μόσχας προς την Ε.Ε., η οποία, εάν επαληθευθεί, θα προκαλέσει κρίση σε ζωτικούς κλάδους στην ευρωπαϊκή βιομηχανία», επισφαιμεί, τέλος, η Σουζάνα Στρίτερ, προϊσταμένη αναλύτρια αγορών της Hargreaves Lansdown.

Το ευρώ υποχώρησε 1,3% έναντι του δολαρίου και διαμορφώθηκε στα χαμηλότερα επίπεδα του από το 2002.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%
3M COMPANY	127,78	-0,5526
ALCOA	41,82	-6,6101
ALLEGHANY GRP	832,5	-0,1679
ALTRIA GROUP	41,245	-2,3787
AMAZON COM	112,6491	2,8196
AMER EXPRESS C	137,9	-1,7806
AMER INTL GROU	50,01	-3,8639
AMGEN	244,26	-0,5254
APPLE INC	139,6099	0,4894
BANK OF AMERIC	30,81	-2,3764
BAXTER INTL IN	64,32	-1,7865
BOEING CO	136,32	-2,5172
BRISTOL MYERS	74,96	-2,4466
CAMPBELL SOUP	47,75	-1,5261
CATERPILLAR IN	171,395	-3,8673
CIGNA CORP	261,12	-2,5781
CHEVRO	140,14	-4,3478
CISCO SYSTEMS	41,325	-2,1198
CTIGROUP	45,95	-1,9629
CERVECIERIAS	12,6	0,5587
COCA-COLA CO	62,9926	-2,155
COLGATE PALMOL	80,74	-1,5005
DANAOS CORP	59,3	-4,2158
DIANA SHIPPING	4,43	-3,4858
DOW INC	49,84	-3,579
DUPONT DE NMOU	53,435	-2,4018
ENTERGY CP	108,89	-5,5594
EXXON MOBIL	83,3146	-4,8377
FEDEX CORP	229,59	2,6743
FORD MOTOR CO	11,015	-2,6943
INTL BUS MACHI	135,97	-3,6494
GENERAL DYNAMI	211,2	-5,6553
GENERAL ELECC	61,18	-3,7142
GOLDM SACHS GR	295,25	-1,3301
HALLIBURTON CO	28,71	-8,6542
HARTFORD FINL	64,03	-3,3364
HP INC	31,1	-2,4161
HOME DEPOT INC	280,63	0,5554
INTEL CORP	36,24	-0,2752
JOHNSON JOHNSO	176,07	-1,9218
JPMORGAN CHASE	111,25	-1,5922
LAZARD	33,5	3,2676
MCDONALD'S COR	251,37	-0,6286
MERCK & CO	91,39	-1,1145
MICROSOFT CP	259,24	-0,131
3M COMPANY	127,78	-0,5526
MORGAN STANLEY	74,82	-2,5147
NIKE INC CL B	103,58	2,372
NORFOLK SOUTHE	222,72	-2,5509
Pfizer INC	50,695	-3,0874
PROCTER & GAMB	144,015	-1,4339
ROCKWELL AUTOM	197,24	-0,7398
SCHLUMBERGER L	32,9382	-7,6067
SOUTHERN	70,21	-4,006
STEALTHGAS	2,78	-10,3226
TSAKOS ENERGY	8,814	-7,8305
UNISYS CORP	12,51	0,7246
UNITEDHEALTH G	494,83	-4,3622
US BANCORP	45,865	-1,5561

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%
VERIZON COMM	50,965	-1,3071
WALT DISNEY CO	95,37	-0,8009
WELLS FARGO &	39,47	-1,1273
WALMART INC	123,74	0,9052

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ANGLO AMERICAN	2764,3178	-8,275
A.B.FOOD	1534	-4,415
ADMIRAL GRP	2211	-0,135
ASHTED GRP.	3486	0,633
ANTOFAGASTA	1021	-7,904
AVIVA	383,23862	-5,535
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	-3,778
BARRATT DEVEL.	446,3	-2,5
BERKELEY GRPL	3699	-1,145
BR.LAND	441,7	-0,293
ASTRAZENECA	10839,6286	-0,074
BABCOCK INTL	307,4431	-3,965
BAE SYS.	804,6	-3,756
BARCLAYS	151,00527	-5,17
BR.AMER.TOB.	3429	

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	779,68	805,55	-25,87 -3,21%
FTSE/X.A. LARGE CAP	1.854,32	1.928,16	-73,84 -3,83%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	5.357,31	5.512,66	-155,35 -2,82%
FTSE/X.A.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	2.726,43	2.786,02	-59,59 -2,14%
ATHEX SELECT PLUS	2.827,86	2.889,84	-61,98 -2,14%
ATHEX SELECT	4.015,53	4.168,10	-152,57 -3,66%
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	868,02	902,80	-34,78 -3,85%
FTSE/X.A.-Χ.Α.Κ. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	335,41	368,59	-33,18 -9,00%
FTSE/X.A. MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	3.991,22	4.054,90	-63,68 -1,57%
FTSE/X.A. MID CAP	1.251,86	1.288,25	-36,39 -2,82%
FTSE/X.A. ΔΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	2.133,75	2.179,70	-45,95 -2,11%
FTSE/X.A. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	455,03	471,05	-16,02 -3,40%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	1.356,25	1.401,25	-45,00 -3,21%
FTSE/X.A. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	443,16	486,99	-43,83 -9,00%
FTSE/X.A. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3.621,00	3.787,27	-166,27 -4,39%
FTSE/X.A. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	624,02	631,67	-7,65 -1,21%
FTSE/X.A. ΑΣΦΑΛΕΙΣ	3.080,90	3.084,41	-3,51 -0,11%
FTSE/X.A. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.078,31	3.188,50	-110,19 -3,46%
FTSE/X.A. ΕΜΠΟΡΙΟ	756,76	774,90	-18,14 -2,34%
FTSE/X.A. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	7.629,72	7.865,95	-236,23 -3,00%
FTSE/X.A. ΤΡΟΦΙΜΑ & ΠΟΤΑ	8.054,88	8.071,37	-16,49 -0,20%
FTSE/X.A. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	5.447,78	5.568,13	-120,35 -2,16%
FTSE/X.A. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΥΛΙΚΑ	2.823,36	2.890,09	-66,73 -2,31%
FTSE/X.A. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.049,34	4.093,66	-44,32 -1,08%
FTSE/X.A. ΤΑΞΙΔΙΑ & ΑΝΑΨΥΧΗ	2.118,18	2.177,73	-59,55 -2,73%
FTSE/X.A. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	1.789,89	1.860,65	-70,76 -3,80%
FTSE/X.A. ΘΡΑΣΥΔΕΚΤΕΣ	4.491,44	4.525,34	-33,90 -0,75%
FTSE/X.A. ΥΓΕΙΑ	317,00	337,38	-20,38 -6,04%
FTSE/X.A. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	3.773,20	3.894,67	-121,47 -3,12%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	23.590.054,65
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΚΗΝΙΔΙΑ	9.387.581,21
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	8.357.721,69
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	6.088.666,51
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	5.955.510,49
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	5.159.391,53
ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	4.306.210,00
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	3.733.257,90
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	3.395.002,93
ΠΑΚΗΝΙΔΙΑ	2.355.485,60
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.566.936,05
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.434.216,34
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	848.080,35
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	650.578,56
ΥΔΡΕΥΣΗ	537.379,29
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	477.172,94
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	473.409,74
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	434.839,58
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	296.639,21
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	294.326,17
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	291.009,64
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	279.843,16
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	222.127,37
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	174.778,50
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	143.481,80
ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	128.882,84
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	89.569,99

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ			
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	3,550	2,45%	INTRAKAT (ΚΟ)
ΜΠΑΕ ΚΕΑΡΟΣ ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	2,110	2,30%	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)
ΡΕΒΟΪΑ (ΚΟ)	1,100	0,46%	ΠΕΙΡΑΪΩΣ FINANCIAL HOLD. (ΚΟ)
ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	2,480	0,40%	ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)
			INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)
			CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)
			ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ)
			EPSILON NET (ΚΟ)
			A.S. COMPANY (ΚΟ)
			LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25			
	Κλείσιμο	Μετ. %	
ΒΙΟ	3,27	-0,91	(ΒΙΟΧΑΛΚΟ)
ΠΙΤΣ	10,78	-1,28	(ΠΙΤΑΝ)
ΕΕΕ	21,52	-0,19	(COCA COLA HBC)
ΟΤΕ	16,08	-0,74	(ΟΤΕ)
ΑΡΑΙΓ	4,71	-1,88	(ΑΕΓΕΑΝ AIRLINES)
ΤΕΝΕΡΓ	16,64	-1,54	(ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)
ΑΔΜΗΕ	1,78	-3,37	(ΑΔΜΗΕ)
ΣΑΡ	6,64	0	(ΣΑΡΑΝΤΗΣ)
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	1,72	0	(ΕΛΛΑΚΤΩΡ)
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	9,04	-3,32	(ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)
ΜΥΤΙΛ	12,8	-3,61	(ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ)
ΛΑΜΔΑ	5,155	-4,54	(LAMDA DEVELOPMENT)
ΕΛΧΑ	1,284	-4,46	(ΕΒΑΧΑΛΚΟΡ)
ΑΛΦΑ	0,7312	-9,35	(ALPHA BANK)
ΜΠΕΛΑ	13,5	-3,16	(JUMBO)
ΕΤΕ	2,727	-4,48	(ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)
ΠΕΙΡ	0,802	-10,89	(ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΪΩΣ)
ΕΥΡΩΒ	0,7204	-11,63	(EUROBANK)
ΕΛΠΕ	5,98	-3,24	(ΕΛΠΕ)
ΚΟΥΕΣ	4,185	-1,99	(QUEST)
ΕΥΔΑΠ	7	-3,31	(ΕΥΔΑΠ)
ΟΠΑΠ	13,55	-2,8	(ΟΠΑΠ)
ΜΟΗ	17,7	-0,28	(MOTOR OIL)
ΔΕΗ	4,942	-4,13	(ΔΕΗ)
ΟΛΠ	15,04	-2,97	(ΟΛΠ)

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	9.180.379,30
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	8.527.472,84
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	8.231.124,37
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	7.154.237,97
ΟΤΕ (ΚΟ)	6.088.666,51
ΔΕΗ (ΚΟ)	5.583.624,97
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	4.300.257,00
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4.037.677,14
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	3.733.257,90
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	3.395.002,93

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	224	1.165	3.681
FTSE/X.A. Τράπεζες	0	0	26
FTSE/X.A. Large Cap	224	1.165	3.655
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	3.828	47.676	251.809
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	17	82	4.727
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	480	14.880	93.462
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	11	11	1.281
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	60	256	7.267
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	7	32	702
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	342	9.010	21.095
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	1	1	140
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	71	219	1.777
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	148	559	6.619
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	13	53	757
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	3	5	1.184
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	82	413	3.984
JUMBO (ΚΟ)	22	57	557
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	53	151	4.681
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	942	5.073	28.345
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	35	58	418
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	250	1.377	4.267
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	332	4.105	12.546
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	21	91	750
ΟΤΕ (ΚΟ)	29	439	1.053
ΟΛΠ (ΚΟ)	6	27	682
ΠΕΙΡΑΪΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	303	7.521	22.722
ΔΕΗ (ΚΟ)	342	2.261	19.836
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	190	790	6.526
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	11	45	945
VIHALCO SA/NV (ΚΑ)	57	160	5.486
Δικαιώματα σε Δείκτες	10	101	1.236
FTSE/X.A. Large Cap	10	101	1.236
Δικαιώματα σε Μετοχές	5	37	661
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	20
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2	12	274
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	138
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	5
ΠΕΙΡΑΪΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	3	25	224
Συνολική Δραστηριότητα	4.067	48.979	257.387

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 5 Ιουλίου 2022

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΗ	ΑΝΟΤΑΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0.8000	0.8100	0.8010	-3.6120	"22,152"	0.7920	0.8000	0.8000	-4.76
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0.9600	1.0100	0.9781	-3.6140	"91,757"	0.9600	0.9940	0.9600	-4.95
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0.3700	0.3920	0.4000	2.9980	"3,757,077"	0.3700	0.3880	0.3920	6.52
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)							0.0000	0.0920	
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC							0.0735	0.0780	
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD							0.0790	0.0885	
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1.7800	1.8000	1.8588	10.8770	"27,214"	1.7300	1.7900	1.8000	2.86
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD							1.6800	1.8000	
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ							0.0000	0.0000	
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ							0.0000	0.0185	
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0.0000	0.0220	
ΓΙΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"							0.0425	0.0515	
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD							0.3600	0.0000	
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (Σ)							0.0000	0.0850	
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)							0.0030	0.0040	
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0.0000	0.0000	
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PARACOSTAS PUBLIC CO LTD							0.0000	0.2420	
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)							0.0000	0.0315	
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΟΣ ΑΓΡΟΥ" "Η ΠΡΟΒΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ *							1.0600	0.0000	
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD							0.0160	0.0170	
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0.0680	0.0800	
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD							0.0420	0.0460	
ΛΟΣΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD							0.0000	0.8350	
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0.0000	0.0000	
ΣΑΜΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)							1.7200	1.9100	
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD (AN)							0.0000	0.0130	
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)							0.0565	0.0000	
Βιομηχανία										
ΝΠΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)							0.0000	0.0475	
ΡΟΜΑ	ROLANDES ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)							0.0000	0.0295	
ΔΒΚΑ	ΔΕΛΣΙΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0.9000	0.9000	0.9000	-10.0000	12	0.9050	1		

Τσιτσιπάς και Κύργιος μπορεί να έδωσαν τα χέρια μετά το τέλος του μεταξύ τους αγώνα, όμως λίγα λεπτά αργότερα βγήκαν τα... μαχαίρια.

Αρνητικοί πρωταγωνιστές Τσιτσιπάς και Κύργιος

Η αναμέτρηση του Στέφανου Τσιτσιπά με τον Νικ Κύργιο και ο αποκλεισμός του Έλληνα τενίστα από τη συνέχεια της διοργάνωσης μπορεί να έχουν περάσει στην... ιστορία του Γουίμπλετον, αλλά η συμπεριφορά των δύο αθλητών πρωταγωνιστεί στις τενιστικές συζητήσεις. Κορυφαίοι τενίστες και προπονητές, όπως ο Τζόκοβιτς και ο Τόνι Ναβάλ (θείος του Ράφα), σπληνέυσαν τη συμπεριφορά του Τσιτσιπά και η διοργανώτρια αρχή επέβαλε 10.000 ευρώ πρόστιμο στον Στέφανο και 4.000 στον Κύργιο.

Οι καλές σχέσεις ανάμεσα στον Έλληνα και τον Αμερικανό αμερικανό δείχνουν ότι ανήκουν στο παρελθόν καθώς ανάμεσά τους έχει ξεσπάσει... βεντέτα, με τις δηλώσεις τους να θυμίζουν δηλώσεις πυγμάχων πριν

βρεθούν αντιμέτωποι σε ρινγκ. Στη μεταξύ τους αναμέτρηση, στον 3ο γύρο του Γουίμπλετον, ο Κύργιος «έπαιξε» με το μυαλό του Τσιτσιπά, τον εκνεύρισε, τον οδήγησε σε αντιαθλητική συμπεριφορά και τον νίκησε. Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης Τύπου, η κόντρα συνεχίστηκε με τον Τσιτσιπά να κατηγορεί τον Κύργιο για «μπούλιγκ» και ο Έλληνοαυστραλός να κάνει λόγο για «τσίρκο».

Ο Κύργιος προκρίθηκε στα προημιτελικά ύστερα από 8 χρόνια, μετά τη νίκη του με 3-2 σετ επί του Αμερικανού Μπράντον Νακασίμα και φρόντισε ξανά να έχει έντονο διάλογο, αυτή τη φορά με δημοσιογράφο ο οποίος τον ρώτησε γιατί δεν πήρσσε το πρωτόκολλο φωνώντας πριν και μετά τον αγώνα κόκκινα παπούτσια και καπέλο.

Ο γρίφος του τέλει επιθετικού

Οι μεταγραφές των Χάαλαντ και Νούνιες σηματοδοτούν την έναρξη μιας νέας τακτικής στο σκοράρισμα

Δύο μεταγραφές νεαρών επιθετικών με παρόμοιο στυλ, των Ερλινγκ Χάαλαντ και Ντάργουιν Νούνιες, σε Μάντσεστερ Σίτι και Λίβερπουλ αντίστοιχα, δείχνουν προς συγκεκριμένη κατεύθυνση: η φανέλα με το 9 επιστρέφει! Με ύψος γύρω στο 1,90 μ., αλλά και ταχύτητα και δύναμη, τα δύο νέα αποκτήματα των κορυφαίων ομάδων της Πρέμιερ Λιγκ στο ανοικτό πλέον μεταγραφικό παράθυρο του καλοκαιριού καταδεικνύουν τη νέα τάση που παλιά αστέρια (Λεβαντόφσκι, Μπενζεμά κ.λπ.) αλλά και νεότερα (Εμπαπέ) καθιερώσαν: Σε ένα ποδόσφαιρο που κυριαρχείται αριθμητικά από κοντούς και γρήγορους μεσοεπιθετικούς, η σωματοδομή παικτών όπως οι Χάαλαντ και Νούνιες ξεχωρίζει από μακριά.

Τόσο ο Πιπ Γκουαρδιόλα, ο τεχνικός της Σίτι, όσο και ο Γιούργκεν Κλοπ, της Λίβερπουλ, είχε φανεί να εγκαταλείπουν την ιδέα του κλασικού «εννιαριού», του

Με ύψος γύρω στο 1,90 μ., αλλά με ταχύτητα, δύναμη και κυρίως αποτελεσματικότητα, οι Ντάργουιν Νούνιες και Ερλινγκ Χάαλαντ, μετακόμισαν σε Λίβερπουλ και Μάντσεστερ Σίτι αντίστοιχα για να πλήξουν και στην Αγγλία τις αντίπαλες άμυνες.

Η φανέλα με το Νο 9 παίρνει... ύψος και δύναμη και επιστρέφει ύστερα από χρόνια στη μεγάλη περιοχή.

παραδοσιακού σέντερ φορ που γεμίζει την περιοχή με την παρουσία του και κυριαρχεί στον αέρα. Βλέποντας όμως τη Ρεάλ, την Μπαγιέρν και την Παρί να έχουν σίγουρα γκολ από τους μεγαλόσωμους κεντρικούς επιθετικούς τους, φαίνεται πλέον να αλλάζουν και αυτοί ρότα, αφιερώνοντας σημαντικό κομμάτι του καλοκαιρινού προϋπολογισμού τους σε ψηλούς πλαν ταχυδυναμικούς σέντερ φορ.

Κλοπ και Γκουαρδιόλα ίσως οδηγήθηκαν εκεί εξ ανάγκης: Η Σίτι δημιουργεί πληθώρα ευκαιριών και χρειάζεται έναν Χάαλαντ να τις κάνει γκολ. Ομοίως, η Λίβερπουλ διαθέτει τους Αντι Ρόμπερτσον και Τρεντ Αλεξάντερ-Αρνολντ, οι σέντρες των οποίων είναι κρίμα να πηγαίνουν χαμένες.

Η αλήθεια είναι ότι οι αυθεντικοί σέντερ φορ σπανίζουν στη γενιά που μεσουραίνει σήμερα, αυτή βρίσκεται μεταξύ των περιπου τριανταπεντάρονων Λεβαντόφσκι, Μπενζεμά, Αγουέρο και Σουάρες, και σε αυτή των εικοσάρηδων των οποίων κύριος εκπρόσωπος είναι ο Εμπαπέ. Οι Χάρι Κέν

και Ρομέου Λουκάκου αποτελούν εξαιρέσεις.

Ο κανόνας εδώ και μια δεκαετία έλεγε ότι οι επιθετικοί πρέπει να μην είναι τα κλασικά εννιάρια, παρά να συνθέτουν δυναμικές επιθετικές γραμμές, κινούμενοι εντός και εκτός περιοχής, μεταμορφούμενοι από μεσοεπιθετικούς σε επιθετικούς και αντίστροφα, από κεντρικούς επιθετικούς σε εξτρέμ κ.ο.κ. Πρόκειται δηλαδή για παίκτες όπως οι Μανέ, Νείμαρ και Στέρλινγκ, και όχι για καθαυτό στράικερ.

Αυτό μπορεί να αναγόταν σε θέμα φι-

λοσοφίας: Ο Γκουαρδιόλα πρωτοπόρησε σε μια προσέγγιση κατά την οποία το εννιάρι ήταν... προαιρετικό και η μπάλα στον αέρα αναχρονιστική τακτική, ενώ η γερμανική σχολή που εκπροσωπεί ο κ. Κλοπ θέτει ως προτεραιότητα το δυναμικό پرسάρισμα. Ο υπόλοιπος κόσμος του ποδοσφαίρου ακολούθησε αυτά τα στυλ.

Και οι δύο όμως φαίνεται να έχουν πλέον συνειδητοποιήσει ότι απαιτείται και ο παίκτης που θα κάνει τη διαφορά μέσα στο... κουτί. Μόνο μερικές ομάδες διαθέτουν υψηλής ποιότητας σέντερ φορ,

αλλά οι μισοί και πλέον από αυτούς είχαν ήδη κλείσει τα 30 τους χρόνια προτού μάθουμε τι σημαίνει η λέξη «κορωνοϊός».

Έτσι έσπευσαν να βρουν στράικερ που να έχουν τα φόντα να γίνουν οι νέοι Ιμπραήμοβιτς και Ντρογκκιά, και θεωρούν ότι τους βρήκαν στους Χάαλαντ και Νούνιες, αφήνοντας παίκτες όπως οι Γκαμπριέλ Ζεσούς (η Σίτι) και Μανέ (η Λίβερπουλ) να φύγουν. Η πρόκληση τώρα έγκειται στην ένταξη των εννιάρων στο παιχνίδι των ομάδων τους.

THE NEW YORK TIMES

Αντρέας Βιοηάρης

Λούης Νικοηάου

PRESSING

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

13:00 - 15:00

ΣΠΟΡ FM 95.0

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

ΠΡΩΤΗ ΠΑΣΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

07:00 - 10:00

Στέλλα Μάρκου

Γιώργος Λογίδης

Αντρέας Γιωργαηλάς

ΣΠΟΡ FM 95.0

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

Ξαναγράφοντας τον κώδικα της ζωής

Η μέθοδος γενετικής τροποποίησης CRISPR έφερε, πριν από δέκα χρόνια, επανάσταση σε πολλούς επιστημονικούς τομείς

Του ΚΑΡΑ ΖΙΜΕΡ
THE NEW YORK TIMES

Πριν από δέκα χρόνια ξεκίνησε μια επιστημονική επανάσταση. Στις 28 Ιουνίου 2012, η Τζένιφερ Ντούντα, βιοχημικός στο Πανεπιστήμιο Μπέρκλεϊ της Καλιφόρνιας, περιέγραψε στο περιοδικό Science μια νέα μέθοδο τροποποίησης του DNA. Η δυνατότητα ασφαλούς μεταβολής των γονιδίων μας, εκτιμούσε, θα μας απελευθέρωνε από το άγος των κληρονομικών ασθενειών και εκείνων των νοσημάτων που έχουν γενετικό υπόβαθρο, όπως ο καρκίνος.

Τη δεκαετία που ακολούθησε, η μέθοδος CRISPR αναδείχθηκε σε μία από τις σημαντικότερες ανακαλύψεις της σύγχρονης βιολογίας, μεταβάλλοντας ριζικά τον τρόπο που οι ερευνητές προσεγγίζουν, και μελλοντικά θα θεραπεύουν, πάσχοντες. Ταυτόχρονα, βρήκε εφαρμογές σε πληθώρα άλλων επιστημονικών πεδίων. Οι εξελικτικοί βιολόγοι τη χρησιμοποιούν για να μελετήσουν τους Νεάντερταλ, ενώ οι φυτοβιολόγοι για να δημιουργήσουν πιο βιταμινούχες και ανθεκτικές καλλιέργειες.

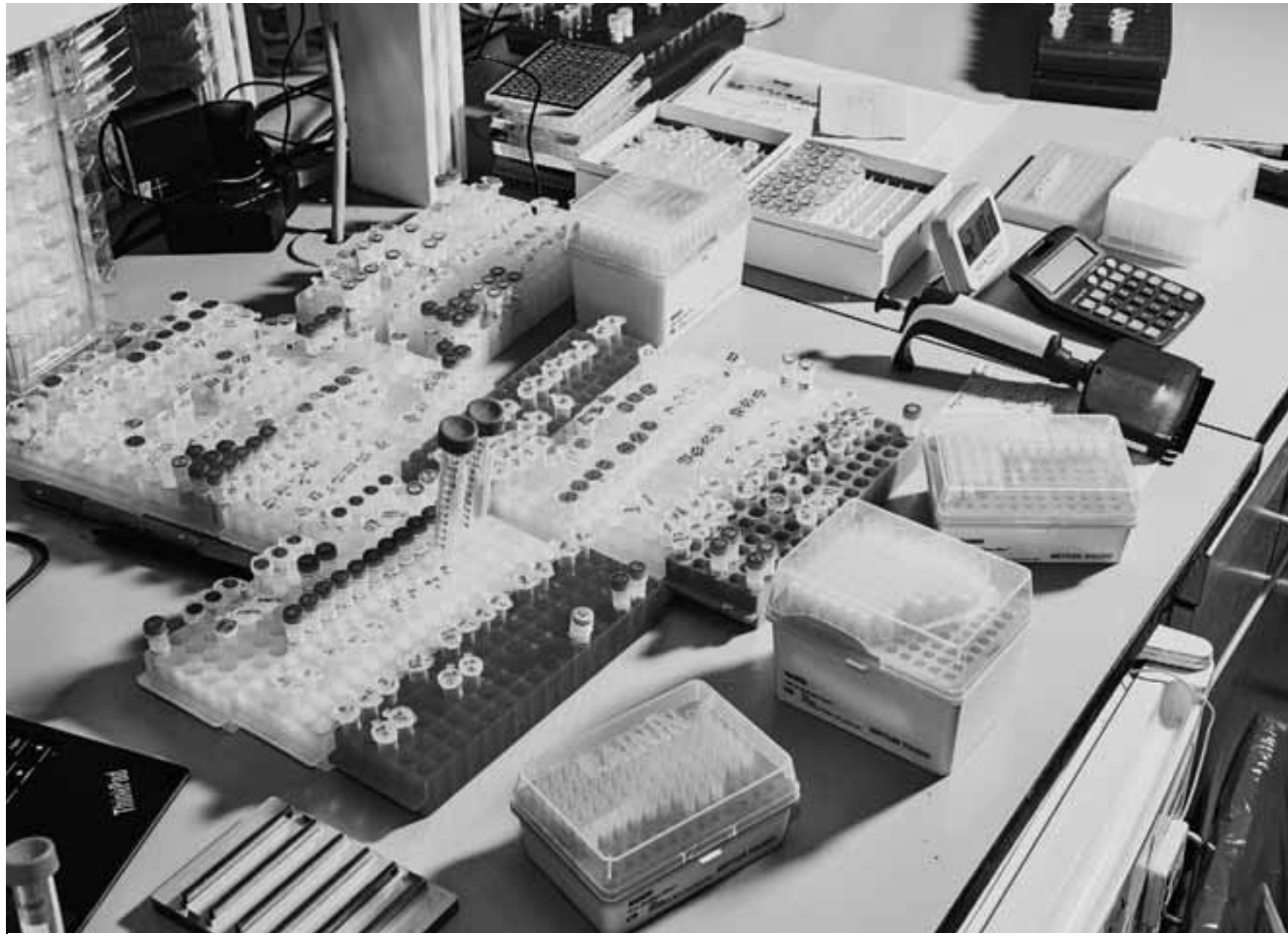
Η αξία της CRISPR είναι τόσο μεγάλη που η δρ Ντούντα και η συνεργάτις της, Εμανουέλ Σαρπεντιέ, της μονάδας μελέτης παθογόνων παραγόντων του Ινστιτούτου Μαξ Πλανκ, το 2020 βραβεύθηκαν με το Νομπέλ Χημείας. Η επιτροπή απονομής, στο σκεπτικό της απόφασής της ανέφερε ότι «η μελέτη τους, το 2012, υπήρξε ένα πείραμα που εισήγαγε μια νέα εποχή».

Η καινοτόμος μέθοδος, βέβαια, εκτός από ελπίδες, ήγειρε και ερωτήματα βιοηθικής, τα οποία η δρ Ντούντα είχε εξαρχής συνειδητοποιήσει. Σήμερα, δέκα χρόνια αργότερα, είναι πιο επίκαιρα από ποτέ. Οι τροποποιημένες με τη μέθοδο CRISPR καλλιέργειες θα συμβάλουν, άραγε, στην επίλυση του επιστημονικού προβλήματος του πλανήτη βοηθώντας τους φτωχούς αγρότες ή απλώς θα κάνουν πλουσιότερους τους επιχειρηματικούς κολοσσούς που θα επενδύσουν στην τεχνολογία; Η ιατρική επανάσταση που θα επιφέρει θα βελτιώσει την υγεία των πιο ευάλωτων ή μόνον όσων μπορούν να δαπανήσουν αστρονομικά ποσά για θεραπείες;

Την πιο έντονη ανησυχία, ωστόσο, γεννάει το ερώτημα που εγείρεται σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της από τις μελλοντικές γενεές για τη γενετική τροποποίηση των ανθρώπινων εμβρύων. Η ανησυχία ήταν απλώς θεωρητική, μέχρι το 2018, όταν ο Κινέζος βιοφυσικός Χε Ζανκούι τροποποίησε το γονίδιο που μας καθιστά ευάλωτους στο AIDS σε τρία έμβρυα. Στη συνέχεια, αυτά εμψυτεύθηκαν στις μητρες γυναικών από τη Σεντζέν και ήλθαν στον κόσμο. Τι απέγιναν παραμένει άγνωστο, αλλά το 2019 ο Κινέζος επιστήμονας καταδικάστηκε σε φυλάκιση. Τον Απρίλιο, η επιθεώρηση MIT Review ανέφερε ότι είχε ήδη αποφυλακισθεί.

Η επιστημονική κοινότητα δεν γνωρίζει άλλους που ακολούθησαν τα βήματα του δρος Χε. Όσο, όμως, η μέθοδος εξελίσσεται και βελτιώνεται, η γενετική τροποποίηση των ανθρώπινων εμβρύων ενδέχεται να εξελιχθεί σε μια ασφαλή και αποτελεσματική θεραπευτική επιλογή για ευρύ φάσμα νοσημάτων. Μήπως τότε θα γίνει «ηθικός αποδεκτός» η γονιδιακή επιδιόρθωση; Ή θα συμβεί αν, μελλοντικά, οι γονείς επιλέγουν τα μωρά τους να μην είναι μόνον υγιή, αλλά και να έχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά τα οποία θεωρούν επιθυμητά, όπως το ύψος, το χρώμα των ματιών και η οξύτητα;

Πολλοί επιστήμονες εκτιμούν ότι η σημερινή κοινωνία δεν είναι ακόμη έτοιμη να δεχθεί κάτι τέτοιο. Η δρ Φρανσουάζ Μπαϊλς, καθηγήτρια Βιοηθικής

Η CRISPR αποτελεί σήμερα ένα πολύτιμο εργαλείο για τους ειδικούς. Βιολόγοι που ασχολούνται με την έρευνα σε αντικαρκινικές θεραπείες την εφαρμόζουν ελέγχοντας ένα προς ένα τα γονίδια των καρκινικών κυττάρων, προκειμένου να διαπιστώσουν ποια είναι σημαντικά.

στο Πανεπιστήμιο Νταλουζί του Καναδά, εκτιμά πως η κοινή γνώμη αδυνατεί να αντιληφθεί τις λεπτές έννοιες του χειρισμού και να εισφέρει απαντήσεις στα ηθικά διλήμματα που γεννώνται. «Δεν πιστεύω ότι ο κόσμος έχει τη γνώση που απαιτείται για να κατανοήσει ποιο είναι το διακύβευμα εδώ. Υπάρχει ένα χάσμα μεταξύ του να κάνουμε τους ανθρώπους καλύτερα και του να κάνουμε καλύτερους ανθρώπους», λέει χαρακτηριστικά.

Παρά τα ηθικά διλήμματα αυτά της ιατρικής επανάστασης, η μέθοδος CRISPR αποτελεί σήμερα ένα πολύτιμο εργαλείο για τους ειδικούς. Βιολόγοι που ασχολούνται με την έρευνα σε αντικαρκινικές θεραπείες την εφαρμόζουν ελέγχοντας ένα προς ένα τα γονίδια των καρκινικών κυττάρων, προκειμένου να διαπιστώσουν ποια είναι σημαντικά. Η KSQ Therapeutics, με έδρα στο Κέμπριτζ της Μασαχουσέτης, χρησιμοποίησε τη μέθοδο και εντόπισε ένα γονίδιο που διαδραματίζει κομβικό ρόλο στην αύξηση κάποιων καρκινικών όγκων. Πριν από ένα χρόνο ξεκίνησε την κλινική μελέτη ενός σκευάσματος που αδρανοποιεί το συγκεκριμένο γονίδιο.

Η Caribou BioSciences, συνιδρύτρια της οποίας είναι η δρ Ντούντα, και η CRISPR Therapeutics, της δόκτορος Σαρπεντιέ, πραγματοποιούν κλινικές μελέτες εφαρμόζοντας την CRISPR διαφορετικά: τροποποιούν τα λεμφοκύτταρα έτσι ώστε να επιτίθενται με μεγαλύτερη δύναμη κατά των καρκινικών κυττάρων. Οι δύο εταιρείες, και αρκετές άλλες, προσπαθούν, εξάλλου, να θεραπεύσουν κληρονομικά νοσήματα. Οι προσπάθειές τους φαίνεται να στέφονται με επιτυχία.

Στις αρχές Ιουνίου, η CRISPR Ther-

Η επιτροπή απονομής του Νομπέλ Χημείας, το 2012, στην Τζένιφερ Ντούντα (αριστερά) και στη συνεργάτιδά της Εμανουέλ Σαρπεντιέ ανέφερε στο σκεπτικό της ότι «η μελέτη τους υπήρξε ένα πείραμα που εισήγαγε μια νέα εποχή».

apeutics και η Vertex, μια εταιρεία βιοτεχνολογίας στη Βοστώνη, δημοσιοποίησαν τα συμπεράσματα μελέτης σε 75 ασθενείς που έπασχαν από β-μυογενεϊκή και δρεπανοκυτταρική αναιμία. Αμφότερες οι νόσοι επηρεάζουν την αιμοσφαιρίνη, μια πρωτεΐνη των ερυθρών αιμοσφαιρίων που μεταφέρει οξυγόνο. Οι ερευνητές εκμεταλλεύθηκαν το γεγονός ότι ο άνθρωπος δεν διαθέτει μόνο ένα γονίδιο αιμοσφαιρίνης. Ενα ακόμη, το γονίδιο της εμβρυϊκής αιμοσφαιρίνης, είναι ενεργό στην ενδομήτριο ζωή και αδρανοποιείται λίγους μήνες μετά τη γέννηση.

Οι ερευνητές αφαιρέσαν βλαστοκύτταρα ερυθροκυττάρων από τον νοσητήριο μυελό των εθελοντών και χρησιμοποιώντας την CRISPR εξάλειψαν τον «διακόπτη» που αδρανοποιεί το γονίδιο της εμβρυϊκής αιμοσφαιρίνης. Τα τροποποιημένα βλαστοκύτταρα εγχύθηκαν στους ασθενείς και αναπτύχθηκαν σε ερυθρά αιμοσφαίρια γεμάτα αιμοσφαιρίνη.

Από τους 44 εθελοντές που έπασχαν από β-μυογενεϊκή αναιμία και υποβλήθηκαν στην καινοτόμο θεραπεία, οι 42 δεν χρειάστηκαν ξανά τακτικές μεταγγίσεις. Ταυτόχρονα, κανείς από τους 31 πάσχοντες από δρεπανοκυτταρική αναιμία δεν βίωσε την επώδυνη πτώση του οξυγόνου του αίματος, που θα τον οδηγούσε στο νοσοκομείο. Οι εταιρείες ελπίζουν ότι τη νέα χρονιά θα εγκριθεί η πρωτοποριακή θεραπεία από τον αμερικανικό Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA).

Άλλες εταιρείες εγχέουν ήδη τα μόρια CRISPR απευθείας στον οργανισμό του ασθενούς. Η Intellia Therapeutics, μια ακόμη εταιρεία που ίδρυσε η δρ Ντούντα, συνεργάζεται με τη Regeneron

“

Αναδείχθηκε σε μία από τις σημαντικότερες βιολογικές ανακαλύψεις, μεταβάλλοντας ριζικά τον τρόπο που οι ερευνητές προσεγγίζουν, και μελλοντικά θα θεραπεύουν, πάσχοντες.

“

Η καινοτόμος μέθοδος εγείρει και ανησυχίες, με σοβαρότερη το ενδεχόμενο να εφαρμογής της από τις μελλοντικές γενεές για τη γενετική τροποποίηση ανθρώπινων εμβρύων.

και θα ξεκινήσουν κλινική μελέτη για την εφαρμογή της μεθόδου στοχεύοντας στη θεραπεία της αμυλοειδωσης από τρανσθυρετίνης (ATTR αμυλοειδωση), μια σπάνια νόσο κατά την οποία μια κατεστραμμένη ηπατική πρωτεΐνη σωρεύεται στο αίμα προκαλώντας τελικά τον θάνατο. Αυτή τη φορά, οι ειδικοί ενέκυσαν μόρια CRISPR απευθείας στο ήπαρ των ασθενών, προκειμένου να αδρανοποιήσουν το υπεύθυνο, ελαττωματικό γονίδιο. Όπως ανέφεραν πρόσφατα οι επιστήμονες της εταιρείας, η χορήγηση μιας θεραπευτικής δόσης προκάλεσε σημαντική μείωση της πρωτεΐνης στο αίμα των εθελοντών επί τουλάχιστον ένα χρόνο.

Παρότι οι μελέτες της μεθόδου σε εμβρυϊκά βλαστοκύτταρα συνεχίζονται, η Μπίκε Μπεκάρ, μεταπτυχιακή φοιτήτρια Αναπαραγωγικής Βιολογίας στο Πανεπιστήμιο της Γάνδης, υπογραμμίζει ότι η εφαρμογή της, όχι εργαστηριακά αλλά στην πραγματική ζωή, συνιστά μια μεγάλη πρόκληση και αναμφίβολα κρύβει κινδύνους. Η κατάκτηση του DNA, παραδείγματος χάρι, μπορεί να οδηγήσει σε ανακατανομή των χρωμοσωμάτων και κανείς δεν μπορεί να γνωρίζει τι ακριβώς θα σημάνει αυτό.

«Τα πράγματα είναι σαφώς πολύ πιο δύσκολα από ό,τι νομίζαμε και η αλήθεια είναι πως αυτήν τη στιγμή δεν γνωρίζουμε τι κάνουμε», παραδέχεται. Ελπίζει, ωστόσο, ότι μελλοντικά οι επιστήμονες θα έχουν τη δυνατότητα τροποποίησης του εμβρυϊκού γονιδιώματος με αξιοπιστία και ασφάλεια, απελευθερώνοντας τις εμμένοντες γενεές από θανατηφόρους κληρονομικούς ασθενείς. «Κάτι τέτοιο δεν πρόκειται να συμβεί την επόμενη πενταετία, αλλά νομίζω ότι θα το ζήσω», προσθέτει. Το ίδιο ελπίζουν όλοι.

Φρένο στα πάρτι βάζει η Airbnb

Η πλατφόρμα απαγορεύει οριστικά την ενοικίαση καταλύματος για «κάθε τελετή»

ΞΑΝ ΘΡΑΝΣΙΕΚΟ. Καθολική απαγόρευση των πάρτι σε ενοικιαζόμενα καταλύματα που διαχειρίζεται ανακοίνωσε η εταιρεία Airbnb, μονιμοποιώντας την προσωρινή απαγόρευση που είχε επιβληθεί από την πλατφόρμα με αφορμή την πανδημία του κορωνοϊού.

Η εταιρεία απαγορεύει, έτσι, «κάθε τελετή ή ταραχώδες πάρτι», στα οποία περιλαμβάνονται οι ανοικτές προσκλήσεις. Αποκλείονται επίσης από την πλατφόρμα τα «σπίτια για πάρτι», τα οποία ενοικιάζονταν για ένα βράδυ με σκοπό τη φιλοξενία φίλων των ενοικιαστών. Τα σπίτια αυτά και οι θορυβώδεις συγκεντρώσεις σε ενοικιαζόμενα καταλύματα έχουν προκαλέσει μεγάλα νομικά – αλλά και οικονομικά – προβλήματα στην επιτυχημένη πλατφόρμα.

Το 2019, η Airbnb επέβαλε απαγόρευση στην ενοικίαση σπιτιών για ένα πάρτι, υποχρεώνοντας τους πελάτες

Το 2021, περισσότεροι από 6.600 πελάτες τιμωρήθηκαν με αναστολή συνδρομής για παραβίαση απαγορευτικών κανόνων.

τους να αποδεχθούν ιδιαίτερα περιοριστικό κατάλογο επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων. Οι απαγορεύσεις αυτές δεν προήλθαν από την πανδημία του κορωνοϊού, αλλά εξαιτίας περιστατικού δολοφονίας πέντε ανθρώπων το 2019 σε κατοικία που ενοικιάστηκε μέσω Airbnb. Το 2020, η εταιρεία επέλεξε να απαγορεύσει όλα τα πάρτι, αυτή τη φορά σε μια προσπάθεια να περιοριστεί την εξάπλωση της COVID-19.

Η εταιρεία ανέφερε ότι μετά την ε-

πιβολή των κανόνων αυτών, τον Αύγουστο του 2020, οι αναφορές για πραγματοποίηση ενοχλητικών πάρτι σε ιδιοκτησίες που πρακτορεύει υποχώρησαν κατά 44%. «Η προσωρινή απαγόρευση αποδείχθηκε αποτελεσματική. Σήμερα κωδικοποιούμε επίσημα την πολιτική μας αυτή», ανέφερε η Airbnb σε μήνυμα στο μπλογκ της.

Η ουσία της ενοικίασης ακινήτων μέσω πλατφόρμας, όμως, σημαίνει ότι ο ιδιοκτήτης ή διαχειριστής δεν μπορεί να έχει διαρκή εποπτεία της ιδιοκτησίας του και δεν μπορεί να προλάβει παραβιάσεις των κανόνων. Η απουσία του ιδιοκτήτη και η «ανέπαφη» παραλαβή κλειδίων σημαίνει ότι οι πελάτες μπορούν να διοργανώσουν ανενόχλητοι πάρτι και να κρυσφύουν τα ίχνη τους, καθαρίζοντας επιμελώς τον χώρο μετά την ολοκλήρωση των κορυβαντισμών. Η Airbnb αναφέρει ότι όσοι πελάτες

παραβιάσουν τους νέους αυτούς κανόνες θα τιμωρούνται με προσωρινή αναστολή της συνδρομής τους ή ακόμη και με οριστική απομάκρυνση από την πλατφόρμα. Το 2021, περισσότεροι από 6.600 πελάτες τιμωρήθηκαν με αναστολή συνδρομής από την Airbnb για παραβίαση της απαγόρευσης των πάρτι.

Την ορθότητα της νέας πολιτικής επιβεβαιώνει η Κέιτι Λιτλ, η οποία ενοικίασε το σπίτι της έξω από τη Νέα Ορλεάνη μέσω της Airbnb, για να διαπιστώσει την επόμενη ημέρα ότι το οικείο είχε γίνει σκηνικό γιγάντιου πάρτι εφήβων. «Βρήκαμε φώτα πίστας ντισκο, στυλό για αισθησιακό χορό, την τουαλέτα να έχει αποκολληθεί από τον τοίχο για να πεταχτεί στην αυλή, ναρκωτικά, ανηλικούς και ένα γονέα, ο οποίος είχε νοικιάσει το σπίτι για το πάρτι των παιδιών», εξηγεί η Λιτλ.

A.P.

Η απουσία του ιδιοκτήτη και η «ανέπαφη» παραλαβή κλειδίων σημαίνει ότι οι πελάτες μπορούν να διοργανώσουν ανενόχλητοι πάρτι και στη συνέχεια να κρυσφύουν τα ίχνη τους καθαρίζοντας επιμελώς.

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK* Ανησυχίες για επιβράδυνση της διεθνούς οικονομίας

Πληθώρα ασθενών στοιχείων από τις ΗΠΑ και την Ευρώζων λόγω του υψηλού πληθωρισμού, της γεωπολιτικής αβεβαιότητας και της επιδείνωσης των χρηματοοικονομικών συνθηκών μετά τη στροφή των κεντρικών τραπεζών σε πορεία ομαλοποίησης της νομισματικής πολιτικής, εντείνει τις ανησυχίες για σοβαρή επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας. Η ονομαστική καταναλωτική δαπάνη στις ΗΠΑ αυξήθηκε μόλις 0,2% μηνιαίως τον Μάιο –η μικρότερη άνοδος των τελευταίων πέντε μηνών–, ενώ σε πραγματικούς όρους υποχώρησε για πρώτη φορά από τον Δεκέμβριο του 2021, με το ποσοστό αποταμίευσης να παραμένει αρκετά χαμηλότερα από τα προ πανδημίας επίπεδα λόγω της αποδέσμευσης της συμμετέμενης ζήτησης μετά το άνοιγμα της οικονομίας και της λήξης των προγραμμάτων εισοδηματικής στήριξης που εφαρμόστηκαν την περίοδο της πανδημίας.

Η περιορισμένη δαπάνη των καταναλωτών θεωρείται συμβατή με την επιδείνωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, όπως αντανακλάται στην υποχώρηση του αντίστοιχου δείκτη του Conference Board τον Ιούνιο στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Φεβρουάριο του 2021 και τη μεγάλη πτώση του δείκτη του University of Michigan σε νέο ιστορικά χαμηλό επίπεδο εν μέσω ανησυχιών για την προσωπική ευημερία, καθώς ο υψηλός πληθωρισμός περιορίζει το πραγματικά διαθέσιμο εισό-

δημα. Απόρροια πτώση σημείωσε και ο αντίστοιχος δείκτης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ευρώζων, προσεγγίζοντας το ιστορικά χαμηλό επίπεδο του Απριλίου 2020, όταν η καταναλωτική εμπιστοσύνη επιδεινώθηκε απότομα λόγω της πανδημίας. Παράλληλα, ο πρόσδρομος σύνθετος δείκτης υπευθύνων προμηθειών PMI της Ευρώζων υποχώρησε τον Ιούνιο στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 16 μηνών, με σημαντικό υποδείκτη να μειώνονται κάτω από το επίπεδο των 50 μονάδων, που οριοθετεί την ανάπτυξη από τη συρρικνώση του τομέα, υποδηλώνοντας ενδεχόμενη περαιτέρω πτώση τους επόμενους μήνες. Ο κίνδυνος πλήρους διακοπής της προμήθειας φυσικού αερίου από τη Ρωσία μετά τον σημαντικό περιορισμό της ροής τις τελευταίες ημέρες, εντείνει ακόμα περισσότερο την ανησυχία για τις προοπτικές της Ευρώζων. Ο πρόεδρος του οικονομικού νοστιτούτου Ifo υπογράμμισε το ενδεχόμενο ύφεσης για τη Γερμανία αν η Ρωσία διακόψει εντελώς την παροχή αερίου, με τη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώζων να βρίσκεται ήδη στο δεύτερο στάδιο συναγερμού του έκτακτου μηχανισμού για την ασφάλεια στην παροχή αερίου και να αντιμετωπίζει ουσιαστικά τον κίνδυνο διανομής αερίου με δελτίο τον επόμενο χειμώνα.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης και Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Η πτώση διεθνών αγορών συμπαρέσυρε το ΧΑΚ

Σημαντικά πτώση παρουσίασε την Τρίτη το κυπριακό Χρηματιστήριο, ακολουθώντας τις μεγάλες απώλειες που παρουσίασαν τα διεθνή χρηματιστήρια λόγω των ανησυχιών για επερχόμενη οικονομική ύφεση. Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε σε ποσοστό 1,18%, κλείνοντας στις 66,84 μονάδες. Ο ημερήσιος όγκος συναλλαγών εκτινάχθηκε στο €1.689.439, λόγω της έντονης συναλλακτικής δραστηριότητας, αξίας πέραν του €1,50 εκατομμυρίου, για την μετοχή της Δημόσιας Επενδυτικής, η οποία κατέγραψε μεγάλη άρση 6,52%. Πτώση που ανήλθε σε ποσοστό 1,16% σημείωσε ο FTSE/CySE 20, κλείνοντας στις 39,99 μονάδες. Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη σημείωσε μόνο ο δείκτης των Επενδυτικών Εταιρειών σε ποσοστό 6,07%. Απώλειες σημείωσαν η Κύρια Αγορά σε ποσοστό 1,23% και η Εναλλακτική Αγορά κατά 0,41%. Χωρίς μεταβολή παρέμεινε ο δείκτης των Ξενοδοχείων. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέκλυσε ο τίτλος της Δημόσιας Επενδυτικής με €1.502.705 (άνοδος 6,52% - τιμή κλεισίματος €0,96), της Τράπεζας Κύπρου με €89.749 (πτώση 4,95% - τιμή κλεισίματος €0,96), της Logicom με €50.584 (άνοδος 2,86% - τιμή κλεισίματος €1,80), της Ελληνικής Τράπεζας με €17.744 (πτώση 4,76% - τιμή κλεισίματος €0,80) και της Κυπριακής Εταιρείας Τοιμάτων με €14.634

(πτώση 1,57% - τιμή κλεισίματος €0,625). Από τις μετοχές που έτρεξαν διαπραγματεύσεις, 2 κινήθηκαν ανοδικά, 5 πτωτικά και 1 παρέμεινε αμετάβλητη. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 106.

Εξάλλου, το Χρηματιστήριο ανακοίνωσε την εισαγωγή των Μετοχών της εταιρείας EFA HOLDINGS PLC, σύμφωνα με το Άρθρο 58(1) του Νόμου του ΧΑΚ στην Νεοαναπτυσσόμενη Εταιρεία Αγορά (Ν.Ε.Α.) του ΧΑΚ και την ταυτόχρονη εισαγωγή των μετοχών της στο Κεντρικό Αποθετήριο Μητρώο του ΧΑΚ σύμφωνα με τα Άρθρα 10(1) και (3) του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμου.

Προσθέτει ότι η εισαγωγή γίνεται με τη μέθοδο της ιδιωτικής τοποθέτησης και ο Σύμβουλος Εισαγωγής της εταιρείας, είναι η εταιρεία Capital Markets Experts A.E. Αναφέρει επίσης ότι ο εκδότης είναι εταιρεία εγγεγραμμένη στην Κύπρο και δραστηριοποιείται κυρίως στον τομέα της παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών στο χώρο της Άμυνας και της Αεροδιαστημικής. Σύμφωνα με το ΧΑΚ, η διαπραγμάτευση των πιο πάνω αξιών θα ξεκινήσει την Πέμπτη, 7 Ιουλίου 2022 και θα πραγματοποιείται σε Ευρώ, ενώ το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου θα αναλάβει την τήρηση του μητρώου των πιο πάνω τίτλων, στο Κεντρικό Αποθετήριο/Μητρώο του ΧΑΚ.

S&P: Η Ελλάδα αντέχει σε ένα σοκ αύξησης των επιτοκίων

Το ευνοϊκό προφίλ του δημόσιου χρέους και το μαξιλάρι ρευστότητας αποτελούν τα δύο ισχυρά «όπλα»

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ανεξέτηκη κρίνεται η Ελλάδα από τον οικοαξιολόγηση S&P σε ένα ισχυρό σοκ στο κόστος αναχρηματοδότησης του χρέους της, λόγω της αύξησης των επιτοκίων και (άρα) των αποδόσεων των ομολόγων, σε αντίθεση με πολλές άλλες οικονομίες της Ευρώζων, χάρη στο ευνοϊκό προφίλ του δημόσιου χρέους καθώς και στο ισχυρό όπλο του «μαξιλαριού» ρευστότητας το οποίο διαθέτει.

Πριν από περίπου ένα χρόνο, η S&P μείωσε το άμεσο δημοσιονομικό κόστος για τις κυβερνήσεις με βάση δύο σενάρια επιτοκιακών σοκ: μία άρση 100 μονάδων βάσης στο κόστος αναχρηματοδότησης του χρέους της κεντρικής κυβέρνησης και μία άρση 300 μ.β. Εκτοτε, η Ρωσία εισέβαλε στην Ουκρανία, οι τιμές του πετρελαίου διπλασιάστηκαν, οι τιμές του σιταριού υπερτριπλασιάστηκαν, ο παγκόσμιος πληθωρισμός εκτινάχθηκε και η

Ενα τριετές σοκ ύψους 300 μ.β. θα μετακινούσε το κόστος τόκων της Ιταλίας ως ποσοστό του ΑΕΠ στο 5,5%. Αυτό είναι ένα επίπεδο που είχε σημειωθεί το 2012.

Fed αύξησε τα επιτόκια κατά 150 μ.β. Σε αντίθεση με τον Μάιο του 2021, σήμερα όλες οι ανεπτυγμένες οικονομίες εκτός από την Ιαπωνία και όλες οι αναδυόμενες αγορές εκτός από την Κίνα, αναχρηματοδοτούν το χρέος που λήγει με υψηλότερα επιτόκια από αυτά που πληρώνουν για το σύνολο των οφειλών τους. Οι συνθήκες χρηματοδότησης επιδεινώθηκαν τον τελευταίο χρόνο. Για την πλειονότητα των ανεπτυγμένων οικονομιών, το κόστος αναχρηματοδότησης έχει αυξηθεί κατά περισσότερο από 200 μονάδες βάσης σε σύγκριση με ένα χρόνο πριν, σύμφωνα με τους υπολογισμούς του οίκου. Ποιο θα ήταν λοιπόν το δημοσιονομικό κόστος ενός σοκ 300 μ.β. στους τόκους εξυπηρέτησης του χρέους σε διάστημα

Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, όπως αναφέρει η S&P οι αποδόσεις των 10ετών ομολόγων έχουν αυξηθεί περίπου 350 μονάδες το τελευταίο 12μην.

τριών ετών για τις ανεπτυγμένες οικονομίες; Η S&P απαντά πως σε μέσο όρο, το κόστος, δηλαδή η αύξηση των δαπανών για τόκους, θα διαμορφωθεί στο 1% του ΑΕΠ έως το 2025 σε σύγκριση με τη φετινή δαπάνη για τόκους του 2,2% του ΑΕΠ. Αυτό είναι ένα σημαντικό σημείο πίεσης στις δημόσιες δαπάνες στις περισσότερες οικονομίες, αλλά εξακολουθεί να είναι διαχειρίσιμο. Ωστόσο, ορισμένες χώρες είναι πιο ευάλωτες σε περαιτέρω σοκ επιτοκίων. Τα αυξημένα ποσοστά μετακύλισης χρέους της Ιταλίας (που ισοδυναμούν με περισσότερο από 20% του ΑΕΠ) και η πρόσφατη αύξηση του κόστους της νέας χρηματοδότησης σημαίνουν ότι ακόμη και μια περαιτέρω άρση κατά 100 μ.β. στο κόστος αναχρηματοδότησης από τα

σημερινά επίπεδα θα ωθούσε τις δαπάνες για τόκους στο ΑΕΠ κατά περίπου 0,8%, έπειτα από τρία χρόνια υψηλότερων επιτοκίων. Σύμφωνα με αυτό το σενάριο, έως το 2025 οι δαπάνες για τόκους της Ιταλίας στο ΑΕΠ θα επιστρέψουν στα αποδεκτά ακόμη επίπεδα του 2015. Ωστόσο, ένα τριετές σοκ ύψους 300 μ.β. θα μετακινούσε το κόστος τόκων της Ιταλίας ως ποσοστό του ΑΕΠ στο 5,5%. Αυτό είναι ένα επίπεδο που είχε σημειωθεί το 2012.

Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, όπου όπως αναφέρει η S&P οι αποδόσεις των 10ετών ομολόγων έχουν αυξηθεί περίπου 350 μονάδες βάσης το τελευταίο 12μην, έχει ένα μέτριο ποσό χρέους προς αναχρηματοδότηση (λίγο πάνω από το 6% του ΑΕΠ) ετησίως από τώρα έως το 2025. Τα τρία

τέταρτα του δημόσιου χρέους της είναι επίσημος δανεισμός με μεγάλη διάρκεια και χαμηλά επιτόκια. Αυτό σημαίνει ότι, ακόμη και αν η Ελλάδα βρισκόταν αντιμέτωπη με ένα επιτοκιακό σοκ ύψους 300 μ.β., ο οίκος δεν προβλέπει ότι οι δαπάνες για τόκους ως ποσοστό του ΑΕΠ θα υπερβούν το 3% το 2025 έναντι 2,5% το 2022. Επιπλέον, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους έχει ένα «μαξιλάρι» διαθεσίμων που εκτιμάται στο 17% του ΑΕΠ, που ισοδυναμεί με περίπου τρία χρόνια απαιτήσεων μετακύλισης χρέους.

Πάντως, η S&P τονίζει πως θεωρεί απίθανη την πιθανότητα ενός επιπλέον τριετούς σοκ τόκων 300 μ.β. για τα κράτη της περιφέρειας της Ευρώζων λόγω των νέων δεσμεύσεων των EKT.

Παραμένει ο στόχος έκδοσης πράσινου ομολόγου φέτος

Ο στόχος για την έκδοση του πρώτου πράσινου ομολόγου στην ιστορία του ελληνικού Δημοσίου εντός του 2022 παραμένει, ωστόσο οι προκλήσεις είναι πολλές δεδομένων των σημερινών συνθηκών στις αγορές, διέμνησαν ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας και ο γενικός διευθυντής του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) Δημήτρης Τσάκωνας.

Σε ομιλία του στο συνέδριο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με τίτλο «Το μέλλον της βιώσιμης χρηματοδότησης», ο κ. Σταϊκούρας τόνισε πως η έκδοση πράσινου ομολόγου εντάσσεται στον σχεδιασμό και στην υιοθέτηση μιας σειράς δράσεων και παρεμβάσεων του υπουργείου Οικονομικών για τη δημιουργία ενός νέου μοντέλου βιώσιμης χρηματοδότησης και πράσινης ανάπτυξης, και η έκδοσή του θα προχωρήσει υπό την προϋπόθεση ύπαρξης των κατάλληλων οικονομικών συνθηκών. Όπως άλλωστε επισήμανε, σε ό,τι αφορά την προώθηση της πράσινης οικονομίας οι επενδύσεις του «Ελλάδα 2.0» επικεντρώνονται στην πράσινη και

Υπό την προϋπόθεση ύπαρξης των κατάλληλων οικονομικών συνθηκών.

ψηφιακή μετάβαση, δεδομένου ότι το 37% των δαπανών τους αφορά το κλίμα και το 20% την προώθηση της ψηφιακής μετάβασης των ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Παράλληλα, ο κ. Σταϊκούρας υπογράμμισε πως ο αναπροσανατολισμός των ιδιωτικών κεφαλαίων σε πιο βιώσιμες επενδύσεις προϋποθέτει επανεξέταση του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα και θέσπιση ενός σύγχρονου πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης. Σε μια περίοδο, μάλιστα, που το ύψος των «κόκκινων» δανείων μειώθηκε σημαντικά, ενώ η ρευστότητα βελτιώθηκε αισθητά. «Ενδεικτικά, οι καταθέσεις επιχειρήσεων και νοικοκυριών αυξήθηκαν κατά περίπου 42 δισ. μεταξύ Ιουνίου 2019 και Απριλίου 2022, και διαμορφώθηκαν στα 178 δισ.

Ο κ. Σταϊκούρας υπογράμμισε πως ο αναπροσανατολισμός των ιδιωτικών κεφαλαίων σε πιο βιώσιμες επενδύσεις προϋποθέτει επανεξέταση του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα.

Ο κ. Τσάκωνας μιλώντας σε πάνελ του ίδιου συνεδρίου σημείωσε πως η έκδοση του πράσινου ομολόγου έχει καθυστερήσει, καθώς υπάρχει κίνδυνος να «καεί» λόγω των τρεχουσών δύσκολων συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί στις αγορές. Ωστόσο, ο επικεφαλής του ΟΔΔΗΧ τόνισε πως η Ελλάδα διατηρεί τον στόχο αυτής της έκδοσης για το 2022 –και έχει ήδη δώσει εντολή σε έναν primary dealer να σχεδιάσει τη δομή του πράσινου ομολόγου– καθώς

θα βελτιωθεί το brand name της χώρας στις αγορές, θα βοηθήσει στην ενίσχυση της επενδυτικής βάσης, και –έαν είναι επιτυχής– θα οδηγήσει σε καλύτερο κόστος χρηματοδότησης. Σύμφωνα πάντως με αναλυτές, η έκδοση της Ελλάδας στις αγορές με το πράσινο ομολόγο εκτιμάται ότι θα γίνει το φθινόπωρο, με τη Société Générale να προβλέπει ότι θα είναι 10ετούς ή 15ετούς διάρκειας και ύψους 2,5 δισ. ευρώ.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Deloitte.

Στην Deloitte παρέχουμε στους πελάτες μας ευρύ φάσμα απόψεων, ικανοτήτων και δημιουργικότητας, που απαιτούνται για την επίτευξη **αποτελεσμάτων με θετικό αντίκτυπο.**

© 2020 Deloitte Limited

Connect for **impact.**

www.deloitte.com/cy

